

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 208 (1458) • Субота, 2 листопада 1996 року • Ціна договірна

Спочатку "плакали" гроші вкладників. Тепер і держава пустила покайну слюзу

Парламентська хроніка

Денне і вечірнє засідання 31 жовтня

Приймаючи у першому читанні закон про державні гарантії відновлення заощаджень громадян, держава устами парламенту й уряду визнала свою вину у знеціненні трудових заощаджень і гарантує їх повноцінне повернення. Більшість народних депутатів, які ми уже повідомляли у зв'язі з ранкового засідання, схилилися до думки, що проіндексувати ці вклади треба за коефіцієнтом — один карбованець дорівнює одній гривні. Але з остаточним варіантом запропоновано визначитися до початку розгляду законопроекту у другому читанні — до 20 листопада ц. р. Сказано лише, що компенсація, поза сумнівом, має бути повна.

(Закінчення на 2-й стор.)

Аргентина приваблює нас. Уже протягом ста років

«Поглиблювати зв'язки між Києвом і Буенос-Айресом потрібно й надалі» — таким є підсумок зустрічі Голови Верховної Ради України Олександра Мороза з міністром закордонних справ, міжнародної торгівлі та культури Аргентинської Республіки Гіло Ді Теллою.

Незважаючи на значну відстань, що відділяє нас від цієї латиноамериканської країни, нині майже в усіх галузях започатковано широке співробітництво між Україною та Аргентиною. Зокре-

ма, під час розмови Олександра Мороза з Гіло Ді Теллою обговорювалися проблеми розширення НАТО на схід, зміцнення міжнародної безпеки. Придлено також увагу і двостороннім торгово-економічним зв'язкам, які розвиваються поки що повільно.

Неодноразово згадувалася і активна діяльність чисельної української громади в Аргентині, яка в серпні наступного року відзначатиме сторіччя еміграції до цієї латиноамериканської країни.

Кому — вода, а кому — біда

Рівненщині з робочою поїздкою перебував Прем'єр-міністр України Павло Лазаренко

Першим на шляху глави уряду було колективне сільськогосподарське підприємство «Мир», що у Гошанському районі. Упродовж багатьох років їм господарством керує Микола Понічук. Навіть цього несприятливого року тут одержали майже по 40 центнерів зернових з гектара, по 400 — цукрових буряків.

Та КСП «Мир» спіткало екологічне лихо. У Гошанському районі, в басейні річки Горині, споруджено водозабір: 26 свердловин забезпечують водою Рівне. Так ось у Рівному — добра вода, а в тому ж «Мирі» — біда. Близько 2000 гектарів земель, у тому числі — 400 гектарів орних, виведено з сільськогосподарського користування. Запалани, що утворилися на місцях викачуваної води, спричинили тріщини у ґрунті глибиною 5-7 метрів, нерідко в них падає худоба.

Щоб зарадити цьому лиху, на Горині потрібно спорудити гребінь, шлюзи. Тут без допомоги держави не обійтись.

Побував Павло Іванович і у відкритому акціонерному товаристві «Ахот». Колишнього називали хімічним велетнем, а тепер...

(Закінчення на 2-й стор.)

З ким край боронити!

вати у повній бойовій готовності.

Цей відповідальний пост генерал-майор, прикордонник, з великим стажем, перебрав кілька років тому. У загоні тоді «кульгала» дисципліна, деякі низові командири полюбляли заглядати в чарку, зелений змій-спокусник почав «заповзати» в солдатські казарми.

Заміна командира була вчасна. Кількох невинуватих шанувальників Бахуса новий начальник відправив шукати щастя в цивільному житті. Інші швидко збагнули, що час «розслабух» минув.

(Продовження на 10-й стор.)

Увага: «ГОЛОС УКРАЇНИ — ТИЖДЕНЬ»

Таку назву має новий тижневик, який прийде до передплатників 31 числа з 1 січня 1997 року.

Цей суспільний інтелектуальний тижневик висвітлюватиме найактуальніші питання, які вирішує Україна, випускатиме найкаращіші і найяскравіші інформації, репортажі, статті, фейлетони, програти ТБ.

Вам буде цікаво дружити з новим виданням з першого номера. Передплатити ціну на рік — 24 гривні, на півроку — 12. Саме така ціна, а не інша, на довічання. Поправка до каталогу: телерадіа «Українська» за номером 17 — 3663 від 16 жовтня ц. р.

Передплатити індекс: 40342

Хто передплатить тижневик на рік — матиме право взяти участь у розіграві лотерей «ІУ».

Читайте у суботньому випуску:

Куду діляться аромати, «заробіпані» курортним містом? Інтерв'ю з мером Трускавця Богданом Матопичем

Сільське господарство може стати тим локомотивом, який зупиняє кризу українську економіку. Точка зору голови Національного агентства України з реконструкції і розвитку Романа Шлека

Живу — аперед. Я — Вінарановський. Есе про відомого письменника

Краще непам'ятати дров, ніж пам'ятати шию. Добірка письменника-гумориста Василя Простоплукчука.

Рівно десять років тому, 2 листопада 1986 року, мер у Парижі український художник Василь Хмелюк

6 стор.

7 стор.

12 стор.

13 стор.

14 стор.

У номер

Побавав творчих злетів

Доброю традицією стала зустріч Президента України Леоніда Кучми з талановитою молоддю держави. Третя така зустріч відбулася у Мінському палаці, де збиралася вже відома юні митці, лауреати престижних міжнародних конкурсів, пономіадам України.

Звертаючись до юних обдаруваних, Президент України відзначив, що побудувати високорозвинену економічну державу не можна без високих духовних засад, без створення суспільства гуманістичних ідей та культури, які базуються на кращих національних традиціях та здобутках світової цивілізації. Нам, наголосив Леонід Кучма, вкрай необхідне народження у новому обличчі ідеї української культури, освіти, науки, художньої вираженості дійсності у всіх її виявах.

Президент України вручив групі мистецької молоді дипломи і натуральні знаки «Заслужений артист України», «Заслужений художник України» за вагомий особистий внесок у збагачення національної культури-мистецтва, високопрофесійну майстерність. Він побажав їм нових творчих злетів на благо нашої незалежної держави.

Генерал НАТО прибуде до Києва

В Україні з третього по п'яте листопада перебуватиме делегація НАТО на чолі з Головою Військового комітету НАТО генералом Клаусом Науманом. Пам'ятки візиту передбачаються зустріч генерала К. Наумана з міністром оборони України, начальником Генерального штабу Збройних Сил, міністром закордонних справ та секретарем національної безпеки і оборони України, пономіадам прес-служби Міністерства оборони України.

Призначено нового посла Італійської Республіки в Україні

Як повідомив в Міністерстві закордонних справ Італійської Республіки, офіційно призначено нового посла Італійської Республіки в Києві. Ним став кадровий дипломат Джан Луїа Бертагеллі, якому зараз 41 рік. З 1992 року він був послом Італії в Мінську.

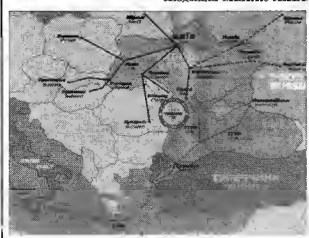
Відбулася революція!

Про це із задоволенням повідомив міністр зв'язку Дмитро Худолій в четвер на урочистому відкритті комплексу міжнародних цифрових телекомунікацій України, до якого входить швидкодіюча волоконно-оптична кабельна система ІПТУР та ліній зв'язку нового покоління Київ—Одеса (проект «Південь»).

Те, що в передачі країн давно не новина суцільної надійності та якісний електрозв'язок з багатьма кутками світу — для нас не просто хоро, величезний профіт у технічному досконалості. В липні минулого року з ініціативи чотирьох країн (Італії, Туреччини, України, Росії) було підписано договір про будівництво південної лінії зв'язку ІПТУР. Траса загальною довжиною в 3,6 тис. км пролягла Середземним морем від Палермо через Стамбул до вузла розгалуження в Чорному морі і потім — до Одеси та Новооросії. Варієтети системи — біля мільярдів 150 мільярдів доларів, потужність — 7680 цифрових телефонних каналів.

Україні з повною гарантією належить сегмент загальною довжиною 257,7 км. На час відкриття лінії, в якій взяли участь представники Італії, Туреччини, України, Росії, Польщі міністр зв'язку Дмитро Худолій зазначив, що введення в експлуатацію системи ІПТУР називається величезним етапом реалізації комплексної програми створення єдиної національної системи зв'язку України. Вона має сполучати південних телекомунікацій розпочато роботу з будівництва волоконно-оптичних ліній зв'язку «Київ—Одеса» завдовжки 975 км в розгалуженні на Кіровоград, Миколаїв, Черкаси. Варієтети ВОЛС «Південь» і української системи ІПТУР становить 53 мільярдів доларів. Фінансування здійснює Європейський банк реконструкції та розвитку.

Людмила МЕНЖУЛІНА

Спочатку «плакали» гроші вкладників. Тепер держава пустила покаянну сльозу

(Початок на 1-й стор.)

Голова Верховної Ради Олександр Мороз пояснив, що це означає: взяти назад пенних товари у цінах 1992 року, зрівняти їх з ціною нинішньої, а співвідношення виступить дасть коефіцієнт, на основі якого і визначиться реальний обсяг боргу держави перед вкладниками.

Утім, як несоромливо зауважив парламентарій, іме чого ділити шкуру невідомого ведмеця, тобто купити, ахти не маю. Тому шукає джерела, за рахунок яких цю компенсацію проведуть. Комісійний голова Національного Банку Вадим Гетьман від імені «Незалежності» нагадав, що до дохідної частини бюджету мистецького року планується витрати 34 мільйона гривень, а до відшкодування задовільних потрібно вдесять разів більше. Тобто доведеться розгубити ці витрати на десятки років. Окрім бюджетних джерел, назвали «обіцянки» митців, позички кошти державних банків, адже у концесію частину нашої землі — аж до революційної провозини (шпаргалка, а хуларієт!) — за рахунок компенсації капіталу комерційних банків.

Загалом парламент, згідно з прийнятим у першому читанні законом, чітко визначив, що відшкодувати гроші, покладені до січня 1992 року, погашати борги почнуть з наступного, 1997 року і виключно у грошовій формі. Відбуватимуться лише зменшення процентів, щоб нехимерно поспієвирішувати і впродовж майбутнього року.

Законалим пошуком бюджетних коштів для виплати

вкладів громадянам, народні депутати цього дня прореклиши чимало уваги й бюджетній дисципліні в державі. Було засуджено запит тимчасової садової комісії про перевірку юридичних засновків про державні бюджетні України на 1994 і 1995 роки. Комісія заявила на жальні факти порушень бюджетної дисципліни посадовими особами держави різного рівня, нещільного використання коштів, а то й безсормовної розтрощення. Ось лише одні «маленькі» факти, аста-номлений комісією і опрацьований на сесії голова Мало-виськевського міськраду, що на Кіровоградщині, перерахував Київському університету 595 мільйонів карбованців за користування своєї домівки, а ще 100 мільйонів — музичному за навчання доньки свого знайо-мого.

З огляду на все це парламент постановив до 1 червня наступного року дозлати доповнення до Кримінального кодексу про відповідальності за порушення закону про бюджетну систему, запровадити функціональну категорію бюджетних витратів з сублікації їх в засобах масової інформації. Великі ідеології покладати і на контрольні функції Рахункової палати Верховної Ради.

Однак під цією шумою і за-пала, з якими народні депутати шукали шляхи заповнення дохідної частини бюджету, не «проскочили» як на те акто створюється, законопроект про податок на майно громадян. Нагадаю, що під час розгляду проекту бюджету-97 урядові відмовилися від намісту підтримати, що вони особ-ливо сподобалися на махаложення від податків на майно підприємств і громадян, чим відомий парламент до не-б-

хатності прийняти відповідні закони. Більшість парламентаріїв вважають, що такий податок майно «додасть» і без того кволий виробничий підприємства.

Прийнятий доволі серйозно постійно Верховна Рада цього дня заверила розгляд запити, що є однією тимчасової садової комісії, яка перевіряла діяльність державних товариств. У цій постанові фактично за-значено вину державних органів — від найвищих до найнижчих — у виникненні ситуації, коли через тривалу пору безпорабності виникла така ситуація. Цей закон, на словах коментували перогома-дями, а й забезпечити найліп-ші гарантії захисту їхніх майнових прав, вирішено запропо-нувати уряд унести на роз-гляд парламенту проект зако-ну про відшкодування втра-чених коштів, створити відповідний фонд, запропонувати зміни до закону про господарські товариства тощо. Цей законо-встановлено продовжено повно-важення парламентської тимчасової садової комісії з об-в'язком правоворонних органів вирішити проблему, як то

кажуть, за усією суворістю за-кону. До речі, про мажорита-ми суворий тон поставили свідчить те, що в 10-м пункті проекту передбачалося з'ясувати роль найвищих посадових осіб держави в окупації вклад-ників трастовими компаніями та їхню відповідальність аж до застосування імпічменту до Президента України. Шпранді, саме через отой імпічмент стаття доводилося вилучити. Як вважалося після того на прес-конференції Степан Хмар-и, чим кроком парламент не так засмучував свою довіру до Президента України, як пошту до нещадно прийнятої Кон-ституції, яка передбачає вищий порядок застосування імпічменту до глави держави. Насамперед вирішенням за-судили парламент розгляну-ти і прийняти у першому читанні законопроект про професійних творчих працівників і творчі спільноти, в такому зміст доповнен-ня до закону про колективне сімськогосподарське підприємство.

Анатолій БЕНЬ.
Фото
Сергія КОВАЛЬЧУКА.

У центрі уваги — податкова політика

Сьогодні народні депутати об-говорили такі важливі документи, як проект концепції податків на 1997 рік і проект Податкового кодексу України. Доповідачами в цих питаннях виступили народні депутати Володимир Пилипчук та Наталія Вітренко.

Ні для кого не секрет, що ни-шілий податки згубно впливають на виробництво. Аж до чималої заробітної плати й доходів громадян, лише В копійки. Як наслідок, відбувається масове приховування прибутків — отже, неможливо на-повнити бюджет, а втрати і профі-тація нарада. Розмова про ви-програжу соціального захисту громадян.

Раннє засідання 1 листопада

На думку доповідачів, система оподаткування має бути прозоро-вою, а загальна кількість податків не повинна перевищувати 35 відсо-тків від заробітних коштів. Це да-ло б можливість стимулювати ви-робництво. Одним бачено, що ста-новлення податків на такий рівень було б виразом її нерівності. Благот-будом б, акції податки не перевищ-вали чимало 6-90 відсотків.

На думку Наталії Вітренко, бю-джет держави поповнюється за рахунок прогресивного податку на нерухомість. Мавлять на увазі відліи і па-

лаги, престижні автомобілі, інші предмети розкоші, які пономіадали собі «нові українці». Народні деп-утати вважають за потрібне значно зменшити кошти на утримання різних управлінських структур, які в Україні вже перевищили за чисельністю Європи.

Підтримуючи обох доповідачів, парламентарії внесли свої проно-зи і ще більше скляються до створення спеціальної комісії, яка, узгодившись із думками, ре-ально попрацювала б над подат-ковим законодавством і якомога скоріше вивела б необхідні зако-нопроекти на обговорення Верхо-вної Ради України.

Василь ТУГІВК.

Кому — вода, а кому — біда

(Початок на 1-й стор.)

— Рівненський «Азот», — сказав Прем'єр-міністр, — за своїм фінансовим становищем чи не найгірше від-примство в Україні. Його борги перевищили всі можли-ві межі.

Але чи не головним у по-ділки Павла Азаренка було віддання Рівненського АЕС. Прем'єр оглянув 4-й блок, який будували. Потім від-булася нарада. Розмова ви-шла досить гострою, адже попередні зміни, а робота ук-

раїнських АЕС не вісче ні-чого втішного. Починається аварійна ситуація на станці-ях, і глава уряду пообіцяв, що неможливо докласти «по-ддавати» деяким керівни-кам «за палачу правду».

З Рівненщини Павло Аза-ренко прибув на Волинь і одразу розпочав роботу в Ковельському районі. Тут він оглянув лямпадову «За-раду», який спеціалізува-ся на розведенні й м'ясної худоби. Цікавою була зустріч

Павла Івановича в селі Ко-лодажковому. Де жила і по-чилава велика поетеса У-країни Агнеса Українка, а нині тут музей-садиба її імені.

У Луцькому районі Па-во Азаренко у селі Грота Пономіада оглянув цим в-робництво побутових опалю-вальних котлів, комплекс-них агрегатів для перелю-ського обробітку ґрунту, які виготовляв місцеве ре-монтно-транспортне під-приємство.

Побував Прем'єр-міністр

і в селянській спільноті імені Шевченка Грошівського ра-йону, «ліборобів люті збори-ли з гектара по 40 центе-рів зернових, по 385 центе-рів цукрових буряків».

Павло Азаренко відвідав також старовинне місто Рівне, побачив у музеї-заповіднику «Козацькі мо-гили», де знімав пам'яті та, що борюся і відає життя за волю України.

Сергій МЕЛЬНИЧУК.
Богдан БЕРЕГЕТА.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про приєднання України до Конвенції 1979 року про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі

Верховна Рада України встановлює:

Прислатися до Конвенції 1979 року про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі з такими застереженнями:

1. В Україні допускається в обмежених кількостях з урахування відповідного контролю щодо таких видів тварин, перелічених у додатку IV до Конвенції:

— вибіркове регулювання чисельності вовка (Canis lupus) та ведмедя бурого (Ursus arctos) з метою запобігання негативному впливу їх на популяції інших видів, серйозної шкоди тварин та рослин;

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Конвенції між Урядом України і Урядом Королівства Бельгії про уникнення подвійного оподаткування та попередження податкових ухиленнь стосовно податків на доходи і майно

Верховна Рада України постановляє: Конвенцію між Урядом України і Урядом Королівства Бельгії про уникнення подвійного оподаткування та попередження податкових ухиленнь стосовно податків на доходи і майно, підписану 20 травня 1966 року в м. Києві, ратифікувати.

Голова Верховної Ради України О. МОРОЗ.

м. Київ, 29 жовтня 1996 року.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Угоди між Урядом України і Урядом Республіки Індонезія про уникнення подвійного оподаткування та попередження податкових ухиленнь стосовно податків на доходи

Верховна Рада України постановляє: Угоду між Урядом України і Урядом Республіки Індонезія про уникнення подвійного оподаткування та попередження податкових ухиленнь стосовно податків на доходи, підписану 11 квітня 1966 року в м. Джакарті, ратифікувати.

Голова Верховної Ради України О. МОРОЗ.

м. Київ, 29 жовтня 1996 року.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Рамкової конвенції ООН про зміну клімату

Верховна Рада України постановляє: Рамкову конвенцію ООН про зміну клімату, підписану від імені України 11 червня 1992 року на Конференції ООН з навколишнього середовища у м. Ріо-де-Жанейро, ратифікувати.

Голова Верховної Ради України О. МОРОЗ.

м. Київ, 29 жовтня 1996 року.

(Putorius, Mustela putorius), куниці лісової (Martes martes), куниці кам'яної (Martes foina), перелічених у додатку III до Конвенції.

3. Кабінет Міністрів України з урахуванням міжнародних та національних інтересів, вимог законодавства України та у порядку, передбаченому Конвенцією 1979 року про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі, забезпечити в разі потреби інформувати Генерального секретаря Ради Європи про скасування зазначених або про встановлення нових застережень на території України чи в окремих її регіонах.

Голова Верховної Ради України О. МОРОЗ.

м. Київ, 29 жовтня 1996 року.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Угоди між Урядом України і Урядом Соціалістичної Республіки В'єтнам про уникнення подвійного оподаткування та попередження податкових ухиленнь стосовно податків на доходи і капітал

Верховна Рада України постановляє: Угоду між Урядом України і Урядом Соціалістичної Республіки В'єтнам про уникнення подвійного оподаткування та попередження податкових ухиленнь стосовно податків на доходи і капітал, підписану 8 квітня 1966 року в м. Ханой, ратифікувати.

Голова Верховної Ради України О. МОРОЗ.

м. Київ, 29 жовтня 1996 року.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про участь України в Конвенції про водо-болотні угіддя, що мають міжнародне значення, головним чином як середовища існування водоплавних птахів

1. Визнати Україну правонаступницею Союзу РСР щодо участі в Конвенції про водо-болотні угіддя, що мають міжнародне значення, головним чином як середовища існування водоплавних птахів (Рамсар, 1971 р.), яка була ратифікована Верховною Радою СРСР 26 грудня 1975 року.

2. Міністерству закордонних справ України повідомити Генерального директора ЮНЕСКО про участь України в зазначеній Конвенції.

Голова Верховної Ради України О. МОРОЗ.

м. Київ, 29 жовтня 1996 року.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Угоди між Урядом України та Урядом Республіки Молдова про гарантії прав громадян в галузі пенсійного забезпечення

Верховна Рада України постановляє: Угоду між Урядом України та Урядом Республіки Молдова про гарантії прав громадян в галузі пенсійного забезпечення, підписану 28 серпня 1995 року в м. Кишиневі, ратифікувати.

Голова Верховної Ради України О. МОРОЗ.

м. Київ, 29 жовтня 1996 року.

Президенти просять бути першим — показати добрий приклад

Днями готова постійної парламентської Комісії з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією. Григорій Омельченко розповсюдив серед народних депутатів, а також отримавши в особистій інформації чергове звернення до Президента України Леоніда Кучми. У ньому він нагадує Леоніду Івановичу про свої неодноразові звернення до нього (одне з них опубліковане в «Голосі України» за 11.06.1996 р.) з проханням виконати вимоги статті 6 Закону «Про боротьбу з корупцією» — щорічно публікувати в офіційних виданнях державних органів України відомості про свої та члених своїх сім'ї доходи, інші папери, нерухомість та інші суми, які вкладає у банках. Чого не має — треба вказати, що є — так вказати.

Важко звернення наголошує, що невиконання главою держави цієї норми закону є поганим прикладом для інших вищих службовців, а не для лави — Прем'єр-міністра, членів Кабінету Міністрів, Генерального прокурора та інших, а особливо тих, на кого заохочується поставкою обов'язки безпосередньо вести боротьбу з корупцією, здійснювати нагляд за дотриманням законів, розглатати справи про корупційні дії.

Отже, як зазначається у зверненні, ставиться під сумнів не лише особиста чесність і законність діяльності цих керівників, а й підґрунтя волі Леоніда Кучми у наведенні порядку в суспільстві, встановленні виконавчої дисципліни, приборканні «тієї влади» — «хитрих котов». Григорій Омельченко просить Президента України негайно опублікувати в офіційних виданнях відомості про свої та члених своїх сім'ї доходи і зобов'язати зробити це своїх підлеглих.

Пошуки зниклого літака тривають

Загальном об'єктивним літаком-винищувачем МіГ-29 українських Військово-Повітряних Сил, який 31 жовтня здійснював плановий переліт за маршрутом вертодром Кіровоградський — аеродром Васильків, з'являється отриманні групи ВПС і Генерального штабу, повідомив сьогодні журналістам помічник міністра оборони України з ВПС та ППО генерал-лейтенант Володимир Ткачук.

Технічний стан винищувача перед вильотом, погодні умови відповідали вимогам безпеки польотів, сказав він. Це велика сума, яку професійна пілотажна група, майора Олега Кулика, 1957 року народження: людина першого класу, аступний командир ескадрильї. Винищувач піднявся у повітря в 9.40 за київським часом і, набравши висоту 10600 метрів, розпочав виконання планового етапу польоту. А за 20 хвилин від Джукотини, після того, як людина зафіксувала про своє місцезнаходження, літак змінив курс на 180 градусів і більше не відповідав на запити із землі. Зміна курсу і зникнення висоти польоту МіГ-29 до 3400 метрів зафіксували екрани докатора диспетчерського центру у Сімферополі і радари Військово-Повітряних Сил України. Після цього, коли літак перебував за 40 кілометрів від берегової лінії, він зник з екранів. Пошук винищувача за допомогою ВПС і наземними засобами результатів не дав. Пошуки тривають.

Українформ.

Олександр ПІЛАТ, «Голос України»

Це останній матеріал кримського апарного кореспондента «Голосу» Олександра Пилата, трохи не титова для нього, бо Пилат писав по-воєнному суверено, до дозволу собі літературні, хоча завжди був особистістю акражаною — з родючими коренями десь на Сардинії, з дивним призначенням — чи то Пилат Понтийський у пошуках Істини, чи то київський Плат у пошуках скрабів. Саш-Сашин над тим лише підписувався. Це ж неси він знав, але інформації до газети продовжували надходити. Та ось раптом зникло життя — і важко повірити, що це вже все...

Дні бойові погубили Нілу Роголеню і Надю Веткіну (Акубову) зустріли в Криму. Перша тут жила, не відходячи, з дня свого народження. Друга... Власне, батька її Якуба Дзислава (за націоналістичним кримським татарським був партизаном) 1941-го вбили фашисти під Севастополем. Дитинку миховала білоруська Ларина Веткіна. За років німецької окупації Криму Надя, дівчинку 10-12 років, партизанка була лідером серед підлітків, мала прізвисько «Надяка — татарка-отаманка».

Розповідає Ніла РОГОЛЕНЮ:

Партизанка Надяка — татарка-отаманка

— Ми, підлітки, етеклися за потаємним, що прибували з товарними вагонами, в яких перевозили продукти, медикаменти, парашути для вояків. Розповідали, що знаходяться в районі партизанам. У нас навіть був вироблений особливий код. Навіть парашути парашутистів мали вшити в кишені по шматочку тютюну. Завдяки цьому ми могли вийти з вагона. У білох нах могола наші хлопці вносили з вокзалу сіль і загинали у спеціальних шовках, звідки її потім забирали партизани. А одного разу, щоб передати партизанам потрібні ін-менти, вся наша група з нім до голови партизанки Наді Веткіної так вийшла із вагона.

Повиди — інше це ризиковані вчинки дітей і не називаю — тривали не місяць, не два, а всі три роки. Попи одного разу не схопили долі з них — сему Наді-отаманішці і Альошці Тихові.

Розповідає Надія ВЕТКІНА (АКУБОВА):

Нам було доручено вигинати вагони, що прибували північчю. Я і Альоша відчинили двері одного з товарників — і нас збив з ніг потужний струмінь сухого сирого зерна. Намагалися стати, нас схопили фашисти. Витягли нас до вагону, звідки ми могли побігти, поклалиши тиньковий і цукочий собоками, прир'язали обличчям до повислих мополатів партизанам. До речі,

та стара шовковина, ніби німий свідок, й домі росте на привокзальній площі. А потім нас укинули до локу.

Він смерті дитя врятувало лише те, що німці ніколи були публічно розстрілювали їх — розпочався активний наступ наших військ. Тільки біляко до ночі Ніла Роголеню і Люба Попіко витягли через візку у лосот своїх напівживих товаришів.

Та ось війна скінчилася. Заволоав 6, радист для всіх, але не для кримських татар. Для них то був початок нових поневарень і випробувань. Мати Наді вилетіла до Маріуполя АРСР, а дочка опинилася в Алуштині.

... Після п'ятидесяти років депортації Надія Веткіна (Якубова) повернулася до Криму. Нині вона мешкає в Алуштинському районі. Жити немогло завдяки своєму правешеству. Як тільки ображає те, що друзі дитинства за допомогою партизанам отримали нагороду «Юний партизан», а вона... «А я мала іншу нагороду — Юний радист» — і зі слівми в очі розповів постаріла Надяка — татарка-отаманка.

«Так, несправедлива доля, — зазначає газета «Голос Криму», що розповідає про цю історію. — Але, можливо, можна щось виправити?»

Нині Нілі Роголеню і Наді Веткіній (Якубові) — за 60. Побігли свінюно,

притадуть дитинство, своїх юних бойових друзів, мріють про зустріч, якщо, значить, хтось із тодішніх хлопців і дівчат залишився живим.

Війна в Криму була першою в історії про участь кримських татар у Великій Вітчизняній війні. 3 32 керівників підпільних організацій Криму 25 били кримських татар. Під час окупації фашистами в Криму 12 тисяч кримських татар, сталили 127 сіл, з них 105 — кримськотатарських. Серед кримських татар сім Героїв Радянського Союзу, Американ Султан шого звання удостоївся 28 квітня 1945 року. Серед кримських татар, сталили 127 сіл, з них 105 — кримськотатарських. Серед кримських татар сім Героїв Радянського Союзу, Американ Султан шого звання удостоївся 28 квітня 1945 року. Серед кримських татар, сталили 127 сіл, з них 105 — кримськотатарських.

Тож за що їх було вислано з родної землі? Запитання, звичайно, риторичне. Дякувати Богові, що сьогодні їх реабілітовано. Повернувшись на батьківщину, вони почали знову будувати місцеве виселення. Але на них чекає Крим, чекає Батьківщина.

Сімферополь.

Коментар тижня

Віталій АБЛІЦОВ, «Голос України»

Король Лір.
Київський варіантЗавершив роботу П(Х) з їзд
письменників України

ШЕКСПІРІВСЬКИЙ король Лір, як відомо, *втрапив владу через свою доброту, а його старші сини за неадекватне владодобство були покарані. Базартичний лідер українських письменників Юрій Мушкетик утримує владу завдяки саме своєму доброту характеру. А його виступи, буттявські діла, якщо можна так сказати, піддали остракизму за своє приспирське бажання не тільки оволодіти українським олігархом, а й докорінно змінити його життя.*

готоріально відомою комерційним структурами, а СПУ без жорстокої боротьби і за своє існування, і за своє криваве майно (п'ять самі будинки творчості, п'яносто, офіси, поліклініки).

Усе це змушувало те, що за два дні їзди по літературі говорив мало і в запиті доповіді Ю. Мушкетика, і у виступах письменників.

ЮРІЙ АНДРУХОВИЧ, делегат їзди.
— Я думав критично оцінювати роботу їзди. Про творчі проблеми майже не говорять. Обійтися все, щоб законсервувати нинішнє становище, не дати початися кожному пірріоні реформам. Це шлях до зникнення спілки, хоча ті, хто захистив цей шлях, упевнені, що вони рятують становище. Процес оновлення не зупинити.

Павло ЗАГРЕБЕЛЬНИЙ, делегат їзди.

— Спілка письменників треба зберегти, але вона має змінити свої функції. Треба не керувати літературою, а захищати, наприклад, авторські права письменників. Сполучати мусимо не на бюджет, а на власний талант і творчий потенціал. Тому обов'язково потрібно відірватися від державної колекції. Письменницькі спілки на національному рівні є скрізь. Одного разу в Нью-Йорку на Бродвеї я побачив апартаменти американських письменників. Офіс на дві кімнати, з прапорики...

Аббас АБДУЛЛА (АДЖАЛОВ) — поет-швейцарець, генеральний консул Азербайджанської Республіки у Стамбулі (Туреччина), гість їзди.

Спілка письменників в Азербайджані зберелася, а в Туреччині — їх чотири. Але ші об'єднання існують не за бажання когось, а за гроші, одержані за творчу працю. Тоді легко розв'язати всі проблеми: і соціальний захист, і пенсійне забезпечення, і забезпечення літературних премій.

Принісши відповідні рішення, зокрема, звернення до Верховної Ради України, Президента та уряду, П(Х) їзди письменників України закінчили роботу. Та чи підстави відна на актуальні питання, що стують перед СПУ? Очевидно, ні. Отже, чекаємо новин.

Іван ГІЛЯШ, «Голос України»

НА ОДЕСНІНІ, в Білгород-Дністровському, сталася *двипада наїзду наїзду члени народних депутатів та на кошти голови міськради в центрі міста відкрито погруддя Володимира Леніна.*

Скандал тижня

Як сенсация і скандал сиріявця цей факт проїзді поїздом об'єднання «Державна самостійність України» (ДСУ), що наїзлав до редакції факс про митинг жителів Білгород-Дністровського. «Головарі Валентин Даченко та його заступник Борис Старов публічно, називали відкриття пам'ятника, «відкритою поїздом на кити України», — зазначено в повідомленні.

Провів ні за їоту не має сумніву, що Президент України не побачить цієї поїзди, як «не бачить» тисячі інших пам'ятників ворогів української державності.

Продів ДСУ для якого державна самостійність — поїзду, астеріска: «З метою припинити уяву світові громадянство до національних проблем українців, до порушення прав людини, до, врешті, антидержавної змови (підкреслено жовтою. Авт.), провід ДСУ змущений прийняти рішення

встановити в 1997 році в одному населенні пункті України поїзду Аполіфера Гіллера, який ДСУ не отримав згоди властей на встановлення на одній з площ, то поїзду Гіллера буде встановлено на поїзді Тодого з членів ДСУ».

На думку політики з об'єднання «Державна самостійність України», міжнародний скандал можна запобігти, якщо Президент Л. Кучма вживе діючих заходів з демонстрації всіх пам'ятників Леніну та інших символів російської окупаційної влади. Інакше ДСУ вже з 1 січня «починає роботу на поїзду Аполіфера Гіллера, не останнього сина німецького народу».

Запінаті на лідерів політичного об'єднання виникає дилема. По-перше, чому саме Гіллера, а не генерал Плот, скажімо, Пол Пот, «залучити» яких перед своїми народами не менш значимі. Де саме стоїть «аксентуаті флорер

— у Києві чи на Закарпатті, в Криму? За чи когось — ДСУ чи особисто когось з його лідерів — було zvoleno «прикрасу» окремо взятого міста? Заняття до того ж, як скаже Білгород-Дністровського у мене було одне: чи правда те, що по інформаляві редакції?

Ще 1992 року, — сказав по телефону Валентин Даченко, — поїзду Леніна, який був і лишилася для мільйонів людей тільки одним чи добрим — інша справа), було по-наварському зруйновано. Тоді ж на міському референдумі 82,2 відсотка жителів висловилися за поновлення бия. З 1994 року, коли мене обирали головою міськради, я поїзбив, що волю більшості мешків (в місті живе понад 70 тисяч чоловік) буде виконано. Слово свого я дотримав — за власні кошти поновив поїзду. Але, те, що я називаю це «відкритою поїздом в житті України» — неправа.

Але права в тому, що своїми діями Валентин Даченко торкнувся усіх жителів України, підписаний поїзду для роки тому, про «звільнення» наших міст і сіл від символів старого, імперського часу.

Людмила РОХАНЕЦЬ, «Голос України»

Осінь високого сонця

Премія тижня

Лауреат Шевченківської премії, президент українського ПЕН-клубу Євген Сверстюк цього тижня поїзду свій титул ще одним званням — відданим «Веселка» за книжечку для дітей «Отчуждені» удостоїли письменника премії Імени Олени Тичини Євгена Сверстюка, коті аталені промови на урочистій церемонії вручення нагород в Музеї літератури. Хоча сам письменник стримано-формально ставиться до пісноту на свою адресу, його справді неможливо не шанувати. Українці брали участь в усіх писемницьких і «художніх батьків наїзді» — в ній замало, на жаль, незрадників і

чистих художніх синів, високих розумом і ширим серцем. Євген Сверстюк не розділює свого сумління ні ні в епоху радянських контактів, ні тепер, коли на званні дисидента можна збити один з найсильніших капіталів — політичний.

Кількома днями раніше в Будинку вчеля відбулася презентація нової книги Євгена Сверстюка «Шевченківська Одеса» розділ нової книги Євгена Сверстюка назвав «Рік осіннього сонця». Автор на уяз 1848 рік, коли «генію Кобзаря промісся тасмійною сілою і засяє зорі, яких ще не було над Україною».

Дарують за немовлятих плагіат: дві поїди — поїзду нової книги і вручення високої премії Євгену Сверстюку — наїзду, який членів, його члени, буденні доповіді на «осій високого сонця».

Ювілей тижня

Ярослав ЯДЛОВСЬКИЙ, Ужгород

Театральні традиції
Закарпаття

«Фрагмент з краєвих видів Закарпатського українського музично-драматичного театру прикрасили творчий веїр в Ужгороді, присвячений 50-літтю цього мистецького закладу. Ювілейні тепло вітали відені глядачі, коїли з іншій театрі. Провідних режисерів та акторів вітали женою грамотами Міністерства культури і мистецтв України, обласної державної адміністрації».

Закарпатський муздрамтеатр — гідний складомське «Руського театру товариства «Прогресс» (1921-29 року), підвладний якого залука корівий національної сцени Микола Садосський. У повосні роки його традиції продовжив Закарпатський обласний муздрамтеатр, який і листопада 1946 року про ерсо вистав «Діа каштанів» Прата за п'єсою С. Сімоновського відкрив свій перший сезон.

Справу М. Садосського упродовж наступного 50-ліття продовжували талановиті режисери В. Марго, А. Гельс, Ю. Горуля, В. Абрамченко, актори О. Корнієнко, М. Харченко, І. Чуєнко, М. Оленчук, Л. Іванова, В. Костюк та інші.

Ганна РОМАНЦОВА, «Голос України»

3 листопада 1941 року було зруйновано
Успенський собор — перлину православного зодчества

Це архівне фото до редакції принесла Алла Малицька — молодішій науковий співробітник музею «Києво-Печерський Лавр». На нинішньому те, що закінчилися післи виходу. Уламки віри у майбутнє людства...

Німеческа фотокоріжція зафіксувала навіть момент вибуху, що разом з іншими фактами, на думку науковців, спростовує версію про «руку НКВС» у вій вярварській акції. Документально підтверджено, що за кілька днів до вибуху з території лаври було виселено частини СС, а сам монастир з прилеглими будівлями та сходами замкнено в кільце оточення.

Втім, дискусії про ідеології в іконописці цього злочину не можна

Дата тижня

вважати закінченими. Тож завжди минуле історикам, поговорімо про реч очинилих.

Цього тижня в Києві відбувся хрестий від часу Печерської лаври з нимого повернуті ні приміщення, що знаходилися в користуванні світських організацій. Деякі поїзники спробували використати ініціативу для підвищення класного рейтингів, деякі поїзбили розбратися.

Є питання власності, є питання збереження пам'ятки, занесеної до реєстру ЮНЕСКО, є, нарешті, питання етичні. Не правдиві, Господи, щоб на зміну комуністично-

му гаслу радянських часів «Ченці — криваві вороги трудящих» — у лаври з'явилися інші: «Музей історії», присвячену поїзді. Втім, можливо, я просто дратують поїди.

Ув'язно, 3 листопада, і мирян, і віруючих, об'єднана багаторічна акція пам'яті Успенського собору. Митрополит УПЦ (Москвопільського патріархату) Володимир виправить мовлені, у свій організує фотопісники, присвячену поїзді. А і року, наповнітися компанія для пожертвувань на відбудову собору. Приїдуть і ви, якщо маєте час, і привітуйте своїх дітей і розкажіть їм, що сталося 53 років тому. Можливо, тоді їм легше буде зрозуміти все інше.

ТРУСКАВЕЦЬ — своєрідна «визитка» не тільки для Львівської області, а й всієї України. Бо по-нашому зором а приймають сюди з чужої межі України, зокрема з Росії, Молдови, країн Прибалтики і Середньої Азії. Причому той мот, хто особливо відрізняє, дедалі збільшується.

Отже, на відміну від інших міст обласного підпорядкування й особливо райцентрів, курорт **Трускавець** відзначається тим, що дедалі кращий виїзд має в економічно-фінансовому плані. Причому всі аспекти економічної бюджетної сфери тут виключають «важко».

Мало того, постійно «зарубаються» гроші, Трускавець фінансово підтримує як декілька районів області. Адже майже половина податкових відрізків, зроблених на території міста, потрапляє в обласний бюджет і назад не повертається.

Зрештою: курортне містечко у передній лінії Карпат стало для області добрим ринком збуту і насамперед прайм-об'єктом промислових і промислових підприємств. Дедалі більше з'являється у Трускавець і фірмових магазинів. Зокрема, відомі кондитерська фірма «Сімон» має тут чотири магазини. І не шкодує.

А що думає з цього приводу голова Трускавецької міської ради Богдан МАТОЛІЧ? З ним і зустріся оглядач нашої газети.

Життя рад: самоврядування

Трускавець «заробляє» гроші з прималі.

Та місто ледве зводить кінці з кінцями. Чому?

—Трускавецька вода — унікальна, й немає аналогів. Приймають в Україні і в ближньому зарубіжжі. Саме своїми лікувальними властивостями вона і приваблює людей з країн далеких і близьких. Але саме ці високі курортні стандарти Трускавець являє не єгас. Що насамперед треба зробити, аби ситуацію кардинально змінили?

—Справді, найбільше наше багатство — це унікальні джерела, унікальна природа, яку, на щастя, обминула радіоактивна пилка від чорнобильського вибуху. І дають люди знавціль, щоб поліпти водички, подихати цілющим повітрям.

Але є проблеми, які не дають нам зматі стати відомим — і престижним — міжнародним курортним центром. По-перше, нам конче потрібна сертифікація послуг і джерел, відповідно до європейських стандартів. Щоб отримати її, треба пройти нелегкий шлях, оскільки тим закладам європейська асоціація бальнеологічних курортів. І саме за її сприяння з допомогою відомих експертів можна одержати ці важливі документи.

По-друге, ми відстаємо від відомих курортів за своєю інфраструктурою. Бо це доведення курорт розвивали інтенсивним методом, збільшували ліжко-місця, покривали їх усіма необхідними зручностями, тобто, все це вкладали «на потім». Аби люди не мали змогу десь поїсти і притулити голову на ніч. А без цього обійдеться.

Сьогодні ситуація змінилася. З'являється людей з тугими гаманцями. Вони на гроші не скупі, аби ма-

ти комфортні умови. Скажімо, в санаторії «Карпати», «Бескиди» чи «Христинівський» падає півтисяча копійки тисячі з більше гривень. Але місця там не порожніють, бо створено відповідні умови для лікування і відпочинку. А туди, де менше комфорту, за півтисячу треба платити менше, значно менше.

Таким чином, лише європейська сертифікація послуг і джерел та істотне поліпшення курортної ін-

фраструктури дасть нам змогу приймати відпочивальників за міжнародними стандартами.

—Отже, є перспективи. Та де взяти кошти? Скажімо, для курортної інфраструктури?

—Є два варіанти. Або гроші самому заробити, або залучити до цієї справи інвесторів. Правда, перший варіант за мінімальної інвестиції-бюджетної потреби не реалістичний. Так, ми розуміємо, що в державі є армія, є інші структури, які треба годувати. Але водночас має бути державне розуміння, що Трускавець — не перше-ліше провінційне містечко, а величезний оздоровчий центр для всієї України, не тільки для неї. Тобто величезна міжнародна оздоровниця. І держава, очевидно, має велику підтримку розвитку цієї оздоровниці, має дати про неї. Бо то і її здоров'я, і її майбутнє.

А інвестиції з'являються тоді, коли в Трускавець, як і в інших курортних містах, буде змінено податкову практику. Коли інвестор бачитиме, що зароблений ним гроші «працюють» в основному на місто, де він робить бізнес, а не «влітають» у столицю, не зникають, мов вода у піску, по всій області. Та й без приватизації земель, без удосконалення майнового законодавства інвестор, особливо зарубіжний, до нас не приїде.

А що стосується нашого, українського, то ми з ним працюємо. Чимало підприємств із Києва, Дніпропетровська, Запоріжжя, Кривого Рога, з інших міст кохнуть мсти в нашому місті свої гроші. Отже пропонуємо їм окремі будинки або відомі земельні ділянки, де вони будуть оздоровити. Таким чином і з'являться пансионати «Арка», «Чайка» і «Лісова» та інші. Аби не втрачати грошу «Київським-1», корпорації «Криза» і Дрогобишкому нафтопереробному заводу.

—Наскільки мси відомо, підготовлено для розлад «Верховата» і для проекту «Алпа». Про курортні. Що ми від цього насамперед очікуєте?

—Потреба в такому закладі напірає давом. Бо лише з його появою можна буде розв'язати багато вузлових проблем, щодо без відповідної законодавчої бази зробити неможливо. Я чую про цей проект. То вже четвертий чи п'ятий варіант. Та всі вони народжуються в чиновницьких кабінетах, без урахування думок людей «знизу», тих, які будуть працювати на курортній справі. А воно як у народі кажуть: Одні голова добре, а інші — гірше.

—Трускавець — не тільки велике оздоровниця нашої країни. Але і місто, яке приваблює артистів, художників, музикантів. Тут проводять популярні музичні фестивалі і конкурси, міжнародні пленери митців, соціи щороку на свої семестри з'їжджаються провінцій української економіки на міжнародній семінарі «Трускавець». Отже, потрібна створення суцільної інфраструктури набирав особистої гостроти. Щоб кожний гість чи відпочивальник має максимум зручностей, мб цікаво і з користю для себе провести час.

—Ми це добре розуміємо. Як і те, що подія бажаючих підключитися щільною «Надрусом» рік у рік зростає. Зрештою, хочемо, щоб наше місто стало фестиваліально-культурним центром.

Група науковців розробляє програму курортно-рекреаційної інфраструктури, яка дасть змогу ефективно використовувати наші рекреаційні ресурси, а також зрештою місто зручним, привабливим, змінюваним для кожного.

Щоб кожний гість, хто босяв далі у нас побував, неодмінно приїхати влітку-влітку.

Але знову ж таки без істотної зміни фінансово-бюджетних відносин між курортом і державою, без лідралізації податкової політики нам цього не зроби-

ти жоден інтелект нам не зарадить.

Розмови з

Богданом КРАСНОГОРСЬКИМ.

Іван КУЦАН, директор паладу культури і техніки АТ «Ватра»

Прийдіть і залишіться з нами!

ТРИВОЖНО стає не душі, коли новітні «толкучки» чують, що їм аспра-де зарплатили не тільки гроші. Та й гроші «толкучки» жодні не зарплатили. І люди нерідко місяцями не бачать. То що, відмовитися від усього духовного, зосередити свої зусилля лише на пошуках хліба насущного?

Нам пишуть

Нині нам, традиційним карпатцям, справді не легко. Особливо у провінції, де господарство гостріше відчуваюмо за самі тяжкі значок економічної кризи. Отже є надія лише на людей, на особистості, які вміють робити власну справу успішно, наперекір обставинам.

Ім, правда, як і всім нашим національним курортам, можуть істотно допомогти меценати. Але це не менше у багатьох людей потреби в культурі. Зрештою, щоб цю потребу сформувати—виокотити, треба мати цілу паритуров обставин і життя не однієї покілони. Та й меценатів має вистачити і підприємців, стимулюючи державою подати. Тим часом держава, хоч як це парадоксально, чинить навапак — своїм негнучким законодавством пе-

решкоджає вкладенню коштів у культуру, що загальні нерухомістю.

За всіх цих обставин ми ще жовемо і працюємо. Можливо тому, що на світлотехнічній фирмі «Ватра» завжди дбали про художньо-естетичне виконання, планували високий дух інтелігентності, формували атмосферу глибокої культури та поваги до людської особистості. Фірма, як одомське майже двадцять років мистецтв, відомий дизайнерський керівник Роман Яремчук, завжди підтримував свій палак культури та поваги до людської особистості. Фірма, як одомське майже двадцять років мистецтв, відомий дизайнерський керівник Роман Яремчук, завжди підтримував свій палак культури та поваги до людської особистості.

Підтримує нас й обласне управління у справах молоді. Сильними зусиллями ми й сформували нові методику, спрямовані на змистове культурне дозвляти молоді, на підтримку молодіжних талантів та інтересів, на підготовку нових імпрез для молоді. Так, у кінці 1995 року народилося спільне формування обласного управління у справах молоді та палаку культури «Ватра».

Певна річ, новостворений обласний молодіжний культурний центр не може розв'язати

всіх молодіжних проблем, проте суверенність між знайомими культурними запитом молоді і неспроможністю закладів культури реалізувати ці запити намагається долати. Торг на ринку, де молодіжні заклади культури мають майже 20 тисяч молодіжних людей. Це школярі, студенти, молоді робітники, працівники сільськогосподарства, військові... Молоді люди сподіваються на увагу, дивини, теплоту, справжнім мистецтвом і ми хочемо це їм повернути, наскільки це в наших силах. Дати можливість постійно зустрітись з храсою: прожити у сільській саом, послухати концерт оркестру, аксамбі, естрадного танцю, камерного музичного ансамблю, замислитись перед художнім полотном на самоті... А той, кого не задовольняють традиційні форми відпочинку, може зайняти до варті чи на дискотеку, на ріні чини імпрез та шоу. Добра куліна, чудовий шал, нові програми. Молодих чекають у театрі естради, в шоу-театрі «Водолей», у дитячому театрі естради, у Галицькому камерному оркестрі, аксамбі естрадного танцю «Фортуна», клубі бального танцю «Арс», художній школі, школі естрадного мистецтва, клубі «Віренка», у технічних гуртках.

Як бачите, є з чого вибрати. Мало того, ми працюємо за державою «Навія» якщо ви не вважаєте себе талановитим, усе ж таки прийдіть і залишіться з нами».

А тепер оглянемося навкруги і чесно зазначимо перед собою не справу молоді, а людину, може реалізувати свої культурні запити і задовольнити естетичні потреби? Хто чим

сьогодні займається систематично, цілеспрямовано? Робитимін або сільський клуб відпочинку? Потреба і можливість істотних змін у культурній політиці як ніколи не збігаються. Немає байдужості у тому, що запровадження нових умов існування в закладах культури змінить ситуацію на ліпше. Бо сама культура заробити на себе не спроможна. І не лише у нас — у цілому світі. Ми маємо це добре розуміти. Задесь — і така вбога робота, що ледь живемо. Без профспілкових будинків культури одні просто відомі, інші навіть за всього цього багатства не мають чим бюджетно утримувати. А ще да, бо там збирають потенціал професіоналів, є добра матеріальна база.

Сьогодні дивити про те, щоб не забирати у культуру істотні хроні. Не секрет, що її припинення має прогном багатьох років вичувати до себе нетерпимість і навіть агресивність. То до чого ми, зрештою, приїдемо, коли не вкладатимемо нічого в культуру, в людську душу?

Тернопіль.

Мал. Анастасія АНДРЕЄВА.

Роман ІШЧЕК, голова Національного агентства України з реконструкції та розвитку, народний депутат України

Село потребує власника. А як це зробити?

З А ВСІХ РОЗМОВ і газет про пріоритетність розвитку сільськогосподарського виробництва найбільш очевидним став і таке. Агратарному секторі нашої економіки не тільки не відомо уникнути проблем, властивих для інших економічних сфер, але й відомі — і доволі прості — специфічні проблеми, розв'язання яких потребує докорінно нових підходів.

Точка зору

Зацікавлені радикальні економічні реформи, за які зважилися реально лише наприкінці 1994 року, ледве рік, не могли дати очікуваного результату. Бо розкуркулення маховика гіперінфляції, яка в 1993 році снігувала десятки тисяч (б) відсотків протягом року, призвело до зникнення бізнесу, краху підприємств, що до уважності недостатнього розвитку нашої банківської системи практично перекрив доступ сільськогосподарським підприємствам до фінансових ресурсів.

До негараздів, характерних для всієї української економіки, додалися і такі специфічні «агратарні» проблеми, які зношеність парку сільськогосподарської техніки, яка й до того не відзначалася особливою ефективністю: під час збирання врожаю комбайнами, виробленими в СРСР, витрачалось понад 25 відсотків врожаю, зменшення посівних площ, виснаження ґрунтів, кестача мінеральних добрив. Криза сільськогосподарського виробництва спричинила й руйнування інфраструктури села, звнепад його соціальної сфери, втрата праці, почався рух унаслідок самого упадку сільського життя.

Звертає на себе увагу й те, що український агратарний сектор потрапив у скруту а період, коли держава, яка традиційно опікувалася сільським господарством, більше не може цього робити старими методами. З початком переходу до козих реформ господарювання, за яких критерієм ефективності виробництва є не кількість одиниць виробленої продукції, а здатність отримувати прибуток, агратарному секторі нічого не залишилося: ні прийняти «правила гри», відправившись на цілому впродогосподарському механізмі. Стримання його механізму має стати ефективним власник, без чого агратарний сектор не зробить кроку вперед.

Сьогодні на базі нової Конституції треба створити умови, за яких суб'єкти господарювання зможуть брати на себе відповідальність за розв'язання конкретних проблем. Ї відомцільністю не декларувати, а конкретно, пов'язав з матеріальними набутками або втратами. За умов, що склалися в Україні, створення ефективного власника — це насамперед створення господарчих одиниць, які отримають доступ до фінансових ресурсів, а головне зможуть ними ефективно розпорядитися. Йдеться як так про дрібні фермерські господарства, як про сім'ї співвласників, об'єднаних спільним інтересом у агитид паві підприємства та послідовною

економічною політикою підприємств, який володє контрольним пакетом акцій.

Саме великі сільськогосподарські підприємства зможуть робити значні інвестиції у виробництво, залучаючи для цього зовнішні кредитні ресурси. Ще важливою видється потреба інтегрувати та використати досвід наших спеціалістів, який за дрібногосподарного виробництва може не знайти застосування. Великі підприємства зможуть також фінансувати затрати на майбутні періоди і впроваджувати найновіші комплексні технології.

Отже, середні та великі сільськогосподарські підприємства, 31 відсотком акцій яких володіє власник підприємства, а рештою — пайовики, зможуть отримати довготермінові кредити — внутрішні або зовнішні, залучити технічну допомогу й «запустити» механізм сільськогосподарського виробництва. Зайво, розробляти попередні бізнес-плани, бо грошей під самі заповнення, які не мають реального ґрунту, ніхто не потерпить.

Сільське господарство може стати тим локомотивом, який витягне з кризи всю нашу економіку. Адже, реалізуючи вироблену продукцію, селяни збільшають свої кошти, спроможуться і створити, передумови для збільшення пропозиції промислової продукції на внутрішньому ринку. А це, в свою чергу, поожавить роботу багатьох наших «лежачих» підприємств.

Є й простіше глумління шляху до підвищення життєвого рівня населення. Салучаючи зі своїх прибутків податки, селяни отримають змогу розвинути соціальну сферу, знаменом якої лякають обивателі противники ринкових перетворень на селі. Для того, щоб остаточно виграти групу з-під ніг людей, які спекулюють на труднощах перехідного періоду, можна законодавчо зобов'язати власників сільськогосподарських підприємств перераховувати 26 відсотків з прибутку на розвиток соціальної сфери. Так чи інакше, але така схема буде ефективною, ніж інші дієчі. Чи, хоча б, не варто, бо через те, що немає прибутків, багатьом підприємствам просто нема з чого платити податки.

Значино, на практиці все може бути складніше, ніж у аикладеній схемі. Реалізація запропонованої схеми ускладниться тим, що для її впровадження необхідно обмежити сільським законодавчим актами. Треба створити розгалужену мережу агентств, які реально сприятимуть приватизації та постприватизаційним процесам на селі. Функцію сприяння економічним реформам в агратарному секторі могли б узяти на себе регіональні агентства економічного розвитку (РАЕР).

Навмні державні та суспільні інституції сьогодні не готові взяти на себе роль прискорювача процесу реформування в агратарі. Тут треба створити нові інституції, які на практиці сприяли б здійсненню програми приватизації, створенню моделі півприватизаційного розвитку, залученню передових технологій, розробленню та впровадженню інвестиційних проєктів, створенню комп'ютерної мережі інформаційного забезпечення.

Агентами економічного розвитку можна створити і на рівні рівнів: національному, регіональному та районному. Ці структури можуть мати приват-

ний або державно-приватний юридичний статус. Для крайого сприйняття структури у суспільстві доцільно, щоб співвласниками агентств у регіонах стали найвпливовіші місцеві підприємства різних форм власності, які мають у статутному фонді одиницю кількості акцій. Надвичайно важливо, щоб з перших кроків роботи агентств між ними та місцевими органами влади складалася ділова стосунки.

Важливим завданням агентств є надання комплексу послуг суб'єктам господарювання на всіх апарках реформування агратарства. Бо створення власника на основі приватної власності окремого громадянина без півприватизаційної підтримки (фінансової, технологічної, управлінської) тільки дискредитує ідею. З другого боку, залучення фінансових ресурсів до неефективного господарства є нецільовим, а залучення цих ресурсів із зовнішніх джерел без гарантій уряду — практично неможливе.

Для створення приватних господарських підприємств важливо організувати не тільки організаційно-технічну схему приватизації, а й підготувати підприємство, яке має борги, до павання. Треба зайнятися реструктуризацією боргів перед бюджетом та суб'єктами підприємницької діяльності. Сьогодні ці борги зляються безнадійними, але на базі ефективного організованого виробництва їх можна погасити, можливо, із дисконтом.

Здійснення кількох пілотних проєктів у сільськогосподарстві із залученням кредитних ресурсів за умов комплексного постачання матеріально-технічних ресурсів та пошуку створило б сприятливі умови для залучення прямих приватних інвестицій в українське сільське господарство. А прямі інвестиції — це вже реальне дієсло, яке може серйозно сприяти українському сільському господарству та економіці України загалом.

Мал. Олена ГУЦОЛА.

Газета «Економіка и жизнь»: компетентність та інформованість

Щотижневик «Економіка и жизнь» — лідер ділової преси Росії та СНД, флагман видавничого дому «Економическая газета», який представлено десятками ділових газет і журналів, науково-дослідних та видавничих підприємств, інформаційних агентств та регіональних центрів, що охоплюють величезний економічний простір. Загальний тираж щотижневика «Економіка и жизнь» разом із галузевими та регіональними додатками перевищує мільйон примірників. Співпрацюючи з «Економікою и жизнью», ви виходите на прямі контакти з діловими колами Росії, СНД і ще з 55 країнами світу, де переплітаються наші газети.

Газета «Економіка и жизнь»

найстаріше російське ділове видання, разовий тираж якого в 2,5 рази перевищує тираж центральних ділових видань країни разом узятих.

«Економіка и жизнь»

найґрунтовніша російська ділова газета. В інформаційних, статтях, коментарях вона охоплює геть усі інтереси і сфери економічної діяльності:

* господарств законодавство

* податки в усіх сферах підприємництва

* банки, цінні папери, товарні ринки

* страхування, інвестиції, митницю

* нерухомість, землю

* високі технології, зовнішню торгівлю

* проблеми регіонів, добробутність

* реформи та гілки влади.

Якщо ви хочете вийти на ринки Росії, країн СНД та далекого зарубіжжя — перепишіть «Економіку и жизнь»! Переплатити щотижневик «Економіка и жизнь» можна в усіх пунктах переплати в Україні до 1 грудня 1996 року.

Переплатити ціна на перше півріччя 1997 року:

— для індивідуальних переплатників (індекс 50180) — 134,6 гривні; — для підприємств і організацій (індекс 32089) — 111,6 гривні.

(Каталог періодичних видань Росії і країн СНД на перше півріччя 1997 р., стор. 13). Після 1 грудня 1996 року газету «Економіка и жизнь» можна переплатити у відділеннях зв'язку України на будь-який період, починаючи з лютого 1997 року.

Наше представництво в Україні: тел./факс (044) 290-91-47.

ХАРКІВСЬКИЙ ТРАКТОРНИЙ ЗАВОД

ПРОПОНУЄ ШИРОКИЙ ВИБІР ТРАДИЦІЙНОЇ І НОВОЇ ПРОДУКЦІЇ

Трактори ХТЗ — це:

- надійність, ефективність, економічність;
- висока продуктивність;
- сервісне обслуговування і забезпечення запасними частинами.

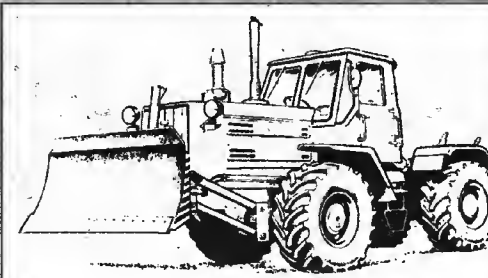
T-150K-05, T-150K-06 — колісний сільськогосподарський трактор загального призначення з гідролізованою механічною трансмісією, що перемикається на ходу та з механічною трансмісією

- потужність двигуна СМД-62, к. с. 165
- діапазон швидкостей, км/год. 3,36 — 32,1

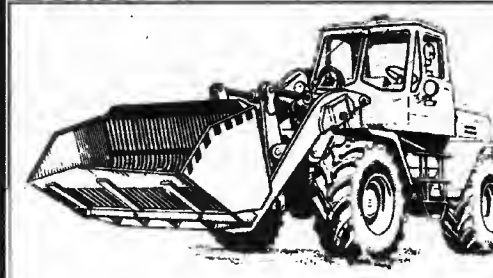
T-150K-05-16 — промисловий трактор-тягач для виконання шляхо-будівельних та транспортних робіт

- потужність двигуна, к. с. 165
- діапазон швидкостей, км/год. 0,11 — 44,5

T-150KD-05 — колісний сільськогосподарський трактор з бульдозерним обладнанням

- потужність двигуна СМД-62, к. с. 165
- штовхальне зусилля, кг 4000

T-156A, T-156B-01 — колісний фронтальний бурякопосаджувач

- потужність двигуна СМД-19Т.05, к. с. 145
- потужність двигуна СМД-62, к. с. 165
- вантажопідйомність, кг 2000

T-150A-05/06 — гусеничний сільськогосподарський трактор загального призначення

- потужність двигуна СМД-19Т.06/20Т.06, к. с. 130
- потужність двигуна СМД-60, к. с. 150
- СМД-20Т.06 — із пусковим двигуном.

T-150D-05 — гусеничний сільськогосподарський трактор з бульдозерним обладнанням

- потужність двигуна СМД-60, к. с. 130
- штовхальне зусилля, кг 5000

T-156A-05, T-156B-05 — колісний фронтальний навантажувач

- потужність двигуна СМД-19Т.05, к. с. 145
- потужність двигуна СМД-62, к. с. 165
- вантажопідйомність, кг 3000

T-151K-08 — колісний сільськогосподарський трактор загального призначення

- потужність двигуна СМД-62, СМД-63, к. с. 165
- тягове зусилля, кгс 3000

ХТЗ-121 — орно-просапний трактор з гідролізованою механічною трансмісією, що перемикається на ходу

- потужність двигуна, к. с. 120 (перший діапазон)
- К. С. 145 (другий діапазон)
- тягове зусилля, т 3

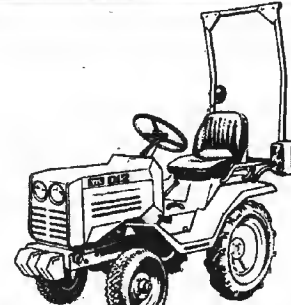
Застосування на тракторах типу Т-150 двигуна СМД-19Т та СМД-20Т забезпечує такі переваги:

- економію пального від 5 до 35 відсотків залежно від робіт
- поліпшення умов праці за рахунок однокласного пуску
- підвищення надійності трактора
- зменшення гідролізованої трансмісії
- збільшення швидкості роботи
- збільшення часу роботи на 3-5%

T-25FM — сільськогосподарський універсальний трактор

- потужність двигуна Д-120, к. с. 29
- тягове зусилля, кгс 650

T-012 — сільськогосподарський малогабаритний універсальний трактор для механізації робіт у садах і на городках, заготівлі кормів і транспортування вантажів

- потужність двигуна СК-12, к. с. 12
- тягове зусилля, кгс 200

ХТЗ-2511 — універсальний колісний трактор

- потужність двигуна Д-120, к. с. 29
- тягове зусилля, кгс 650

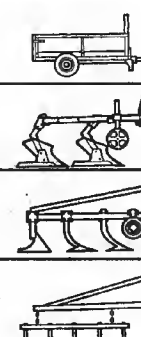

ХТЗ-25ПК — трактор-навантажувач фронтальний, призначений для виконання вантажно-розвантажувальних робіт у сільському і комунальному господарстві, промисловому будівництві і виробництві

- потужність двигуна, к. с. 27
- вантажопідйомність, кг 450
- місткість кошика, м³ 0,25
- висота розвантаження, м 1,8

Трактори поставляються з наборами сільгоспмашин виробництва ХТЗ для Т-012

- Напівпричіп ПТС-Т-05**
- вантажопідйомність, кг 500
 - об'єм кузова, м³ 0,37
 - маса, кг 127
- Плуг ПМ-20**
- ширина захвату, м 0,2
 - глибина обробки, см 15 — 18
 - робоча швидкість, км/год 3 — 4
 - маса, кг 33
- Культиватор КП-1,1**
- ширина захвату, м 1,1
 - глибина обробки, см 10 — 15
 - робоча швидкість, км/год 5 — 7
 - маса, кг 65
- Навіска борін БН-1,35**
- ширина захвату, м 1,35
 - глибина обробки, см 6 — 8
 - кількість борін, шт 3
 - робоча швидкість, км/год 7

- Напівпричіп ПТС-1,5-30**
- вантажопідйомність, кг 1500
 - об'єм кузова, м³ 1,9
 - маса, кг 800
- Плуг ПН-2-25-06**
- ширина захвату, м 0,5
 - глибина обробки, см 20
 - робоча швидкість, км/год 4 — 6
 - маса, кг 130
- Культиватор КОН-26-06**
- ширина захвату, м 1,75
 - глибина обробки, см 6 — 12
 - робоча швидкість, км/год 5 — 6
 - маса, кг 200
- Навіска борін БН-5-06**
- ширина захвату, м 5
 - глибина обробки, см 5
 - кількість борін, шт 12
 - робоча швидкість, км/год 7

Нові розробки

ХТЗ-200 — сільськогосподарський гусеничний трактор загального призначення

- потужність двигуна СМД-6021.01 — 200 к. с.;
- діапазон швидкостей — 1,36—16,6 км/год.

Нові розробки

ХТЗ-180Р — сільськогосподарський гусеничний трактор загального призначення

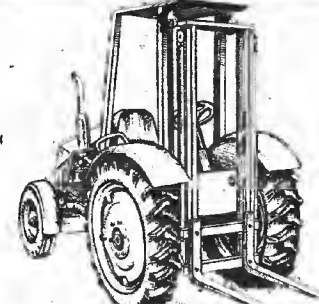
- потужність двигуна СМД-35 — 180 к. с.
- діапазон швидкостей — 4,3—15,6 км/год.

Нові розробки

ХТЗ-5020 — універсальний колісний трактор загального призначення

- потужність двигуна Д-144 — 52 к. с.;
- діапазон швидкостей — 0,49—29,7 км/год.

Нові розробки

ХТЗ-25ПВ — вилковий навантажувач

- потужність двигуна Д-120 — 29 к. с.;
- вантажопідйомність — 1,6 тис.;
- максимальна висота підняття вантажу — 3300 мм.

Нові розробки

ХТЗ-3130 — універсальний колісний трактор загального призначення

- потужність двигуна Д-120 — 30 к. с.;
- СМД-1800 — 36 к. с.;
- діапазон швидкостей — 0,6—30 км/год.

Крім того, ХТЗ реалізує товари народного вжитку:

- газосварний побутовий опалювальний апарат (АОГВ) для автономного обігрівання житлових і службових приміщень площею до 200 м²
- замки відрізи та накладки
- запчастини для автомобілів РАЗ — фільтри повітряні та масляні, валів розподільних та важелі клапанів

ЗАЯВКИ ПРИЙМАЮТЬСЯ ВІД ОРГАНІЗАЦІЙ, ФЕРМЕРІВ ТА ПРИВАТНИХ ОСІБ

АДРЕСА ЗАВОДУ: 310007, ХАРКІВ, МОСКОВСЬКИЙ ПР., 275.

ТЕЛЕТАЙП: 125221 «ТРАК». ТЕЛЕФАКС: (0572) 94-17-60. ТЕЛЕФОНИ: (0572) 95-22-60, 93-51-79, 95-76-42.

Анатолій БАНДУС, журналіст, Сергій КОВАЛЬЧУК, «Голос України» (фото)

Гвардійці вміють усе

4 листопада 1996 року Національна гвардія України святкуватиме свій п'ятирічний ювілей. Створена для захисту конституційного ладу, гвардія за короткий термін зарекомендувала себе як мобільна, добре підготовлена бойова одиниця.

Напередодні свята гвардійці запросили до свого навчального центру, розташованого поблизу Києва, високих гостей — військових аташе при посольствах

іноземних держав, акредитованих в Україні. Дипломати й раніше неодноразово виявляли бажання познайомитися з Національною гвардією, про яку багато читали і чули.

Вітання військових аташе, командувач НГУ генерал-лейтенант гвардії Ігор Вальків зазначив: «Наша гвардія — це національне формування, а білі — українські хлопці, які можуть усе».

Гості переконалися в цьому, побачивши на власні очі, як гвардійці володіють прийомами рукопашного бою, їх уміння звільняти заручників, знешкодити терористів, захотіли довіреному будинок... Все це робилося професійно і швидко.

Прикордонні війська: п'ять років у боротьбі з нелегальними мігрантами і внутрішніми проблемами

ПРИКОРДОННІ війська посіли гідне місце в системі національної безпеки України. І своїм козлом вони зустрічають хоча і як новостворений, але вже цілком життєздатний військовий організм.

Напередодні святкування 5-ї річниці Прикордонних військ сучасній державі на сепаратизм «Голосу України» відповідало перший заступник голови Держкомітету — начальник штабу Прикордонних військ України генерал-майор Павло ШИШОЛІН

Шлях від листопада 91-го року до листопада 96-го, справді, не був устелений троянками. Ось тільки деякі цифри, які промовисто свідчать про обсяги роботи, виконаної прикордонниками. За цей час затримано 67718 порушників кордону, вилучено майже 25 тис. одиниць зброї, понад 2,5 мли. шукт. боєприпасів, блів як 12 тонн наркотичної речовини. Отож, можна констатувати, що за минулих п'ять років Прикордонні війська стали цілком військовим організмом, який сьогодні здатний з успіхом виконувати покладені на нього завдання.

Це наш головний злитоук.

— Та коли б поміняючи оберт, ваші успіхи на цьому шляху були б, напевно, ще вагоміші.

— Справді, не все заплановане змогли втілити в життя. По-перше, через те, що лише наприкінці 1995 року ми повністю підготували Кошицю охорони державного кордону. Розроб-

лено також Комплексну програму розбудови державного кордону. Але шийний блок розділів цього документа сьогодні не знайшов, скажемо так, свого фізичного відображення внаслідок недостатнього, навіть вкрай низького рівня фінансування: цього року іас профінансував на 48 % від офіційно запланованого бюджетом. Нам заборгували приблизно 20 мільйонів гривень. Отже, заходи, спрямовані на виконання Комплексної програми розбудови державного кордону (серед них — подальше обладнання пунктів пропуску й доведення їх до сучасних європейських стандартів, щещспрямова-на підготовку кадрів та ін.), залишилися лише на папері.

П'ятиріччя пройшло для Прикордонних військ під прапором боротьби з нелегальним мігранством.

— Проблема боротьби з нелегальною міграцією для нас, справді, одна з найактуальніших і найгостріших. У се-

редньому за добу картові українського кордону стають на переходи приблизно 40—50 таким «торе-мандриновим». Війська протягом кількох років за цілком об'єктивних обставин не були здатні виконувати це завдання в повному обсязі. Практично не було чіткої нормативної бази стосовно цього напрямку. А без неї, погодьтеся, ефективно перешкодити задумам і діям нелегалів ми не могли. Але тепер ситуація дещо змінилася на краще. Ми вже, нарешті, маємо розроблену висококваліфікованими фахівцями і затверджену постановою Кабінету міністрів Комплексну програму боротьби з нелегальною міграцією. Вона покладає саме на Прикордонні війська основний тягар «роботи» на державному кордоні. Крім того, згідно з розпорядженням — Президента України, Прем'єр-міністра ми працюємо над єдиною державною міграційною політикою. Паралельно створюємо єдиний державний орган, який боротиметься з нелегальною міграцією більш конкретно й цілеспрямовано.

— З часу створення сучасного державою власних Прикордонних військ Держкомітет України провадив активну цілеспрямовану роботу з договірно-правового оформлення кордону України з урахуванням сучасних державних. І хоч як дивно, з найбільшими труднощами ми зіткнулися на україно-

російській ділянці кордону. Цікаво, чому?

— Як сказав би, що сьогодні питання правового оформлення й підтвердження інших державних кордонів перебуває у значно кращому стані, ніж це було на початку минулого століття.

Договірно повністю оформлено кордон з Польщею. Розроблено шийний блок документів, які чітко регламентують і міждержавні відносини, пов'язані з розв'язанням прикордонних питань, і ті, що стосуються режиму кордону, в такому взаємодієспіввідношенні інших прикордонних відомств. Це саме можна сказати про відносини з нашими слов'янськими та угорськими колегами. Щодо останніх, у листопаді цього року плануємо підписання блоку документів, що регламентують, зокрема, роботу головних прикордонних уповноважених і прикордонних уповноважених. Можна констатувати значний позитивний зміни в ході договірно-правового оформлення державного кордону з Білоруссю, до завершення наблизиться його делімітація. Залишається ще вирішити декілька питань, які становлять лише пропедевти п'ять від загального обсягу вже проведеної роботи. Спостережасмо обнадійливі зміни стосовно пропуску делімітації державного кордону з боку наших російських колег.

Матеріал підготував Ігор НИКИТЮК.

Василь БАБУХ, «Голос України»

(Початок на 1-й стор.)

Саме в цей період загони долалися турбот — йому доручили взяти під охорону чималу ділянку українсько-молдовського кордону. На той час він був геть «прозорий», існував лише умовно. Володимир Білах коначив, як мовлять, з нуля, а з встановленням ділянки умовно. Тепер кордон контролювався, прикордонники облаштувалися, мають дах над головою, застави поступово набувають цивілізованого вигляду, хоча зробице це в пору економічних негараздів було непростим. Треба видати належне місцевим райдержадміністраціям, зокрема Сократівській Кельменської та Новоселицькій, вони підсибили війсь, чим могли.

Тепер загін тримає під своїм неслухняним оком понад 500 кілометрів державного кордону, який пролягає від Закарпаття до Могилів-Подільського. «Чужа частка» якого тягнеться внаслідок доступності карпатських шпильок.

І хоча живемо в мирний час, але прикордонники, як сказав поет, спокій тільки сниться. Через Буковину пролітає шквал із Балканів, в країні Східної Європи, тому шквал, на береги Черемоша і Прута, потягнулися громадяни азійських країн, сполучаючись проміжними нелегально через кордон і пролати себе як дешево вироблену силу в замощених державах. Час був випробувати нерви прикордонників небезпечні звичини, які відіають від прикуску. Суттєвич з ними відбуваю драматичні — кримінальні елементи нерідко впадають до зброї.

— Та незважаючи на це, — каже генерал-майор Володимир Білах, — торік ми не дали змоги просікнуту через кордон жодному порушникові. Тому варті ми скептикам, які розводять теренів про про-

фесійну непрацездатність українських прикордонників.

Нелегко живиться тепер людині в зеленому кашкеті. Але держава не залишає її напризволяще. Прикордонник має хліб і до хліба, в змусі він вступає в теплоту одної, добре скупориваний. Хоча, звичайно, не обходиться без проблем. На багатьох заставах уже потребують зміни антитерористичні засоби, часто-густо прикордонники опиняються в непроглядній темряві, бо їм, охороняючи рубежі рідної землі, теж відключають електроенергію...

Частку цих труднощів беруть на себе шефські організації. На Буковині стосують армію з інформом завжди мали надійне підтримку. Додаткового поштовху надав шефству новий голова обласної державної адміністрації Георгій Філіпчук. Розроблено широкую програму ділової підтримки людей у зеленас кашкеті.

Генерал-майор Володимир Білах вважає, що прикордонники не пасує бути постійним нахлібником у державі і шефів. Тому з його ініціативи на багатьох заставах створено підсобні господарства, в яких утримуються ліній корови, бички, свині. А це молоко і м'ясо, які завжди в солдатських раціонах.

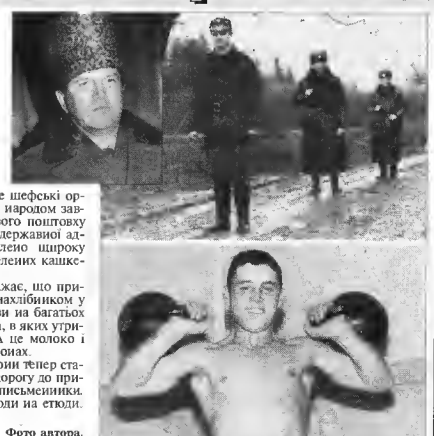
А до хліба хотілося б і виношати. Та вони тепер стали великим дефіцитом. Забули чомусь дорогу до прикордонників співаки, композитори, письменники. Лише художники зрідка навидаються сюди на етюд.

... Кордон ніколи не знає спокою.

Фото автора.

Чернівецька область.

Є з ким край боронити!

2 листопада 1996 року. № 208 (1458)

Листи вперед. Я — Вінграновський

7 листопада Поетові виповнюється 60 років

1. Дія

Чомуś хочеться його перший приїзд до Києва порівняти з приїздом до Петербурга Миколи Гоголя. Щоправда, Микола Вінграновський ніколи не писав гучних гоголівських слів: «Я здійснив... Життя кинути в мені. Туди мій бідний пастухів», але юна душа його була сповнена не менш високих намірів.

«Того дня я вперше побачив Київ і Дніпро... У Києві стало страшенно: на радощах зустріли людей було більше, ніж нещадними джигами на базарі в Уматі і навіть у Саврані... Я соромився обідати в дальнях: людей багато, — здавалось, усі дивляться на тебе».

Візнаєсте гоголівські інтонації та іронію в автобіографічній розповіді письменника, народженого в місті Первомайському, поета Миколи Вінграновського? Упевнений, що він і досі живе на межі між реальністю й світом, створеним його ж фантазією.

Якось під час радіопередачі, присвяченої Василю Чукотку, ядаючи слова поетові, він сказав: «Василь! Василь!».

Цей спогад присутні слухали, немов заворожені і доволі не могли забути як приростано звучав голос письменника, як він хвилювався.

А згодом він дивлячись, що такої зустрічі бути не могло, бо мати Василя Чукотку на той час вже померла. Та міхто не хотів забути той епізод.

В народжувалося своєрідне зустріч вже пізно ввечері і сам автор.

Очевидно, захоплюватися поезією він почав ще в Первомайську, але вересень того 1956 року став студентом київського факультету Київського театральний інституту.

А потім сталася зустріч з Олександром Довженком, яка визначила життя Миколи Вінграновського.

Довженко згадував про майбутнього поета до Москви вчиться у

Всесоюзному державному Інституту кінематографії, який він закінчив 1960 року.

Микола Вінграновський працював і працює в кіно, але серце його завжди валежало літературі.

2. Народження «Атомних прелюдій»

1961 рік був особливим в історії української поезії ХХ століття. Хвиля ратівного післядальшого десятиліття привела в літературу імена, які, по-перше, й досі творять в ній, а по-друге, залишаються невідомими для наступних поколінь. Тодішній редактор «Літературної газети» Павло Загребельний аядав до кроку, який сам по собі був досі незвичним — 7 квітня газета вийшла із заголовком на всю четверту сторінку: «Микола Вінграновський. З кави першої, це не видано!». Ті п'ятиднітні вірші й тепер є яскравими поетичними перлинами...

ПРЕЛЮДІ ЗЕМЛІ

Із океанами, полями, і столами, і місяцем і сонцем із плечей
Лену, облізала народом, як бджолами,
І змови гриби в моїх очах!..
Кітаний мій! Могилисті!

Космічний
Споживач пристрасний людський
страждання і мрій,
Не сповісели, мій вік
даватичівний!
Не змивали ти, двадцятій
але мій...

До Чорнобильського вибуху тоді було ще рівно четверть віка, а молодий поет уже бачив не тільки триумф першого космонавта Юрія Гагаріна, але й загрозу «завищення» тоталітарного раландного суспільства.

Павло Загребельний любив цитувати свого хрещенця (та хіба лише віт).

Пішла зима, і білі слонів!
Затьокати холодними вустами...
Про Миколу Вінграновського ма-

ють за честь писати не лише вітчизняні літературознавці. «Космос, людина, земля, і народ, доба — ось настрів поетичної мови Вінграновського, ось у яких взаємопрониклих виразах живе його ліричний герой», — це слова Івана Дзюби.

Зрозуміло, що додати щось нове до вже написаного про Поета важко, але, здається, ще мало сказано саме про джерела його літературного таланту.

3. Щоб досягти середини, Григорій Сковорода радив прагнути середини

Зустріч з Олександром Довженком стала для Миколи Вінграновського тим могутнім поштовхом у світ мистецтва, що рухав його й сьогодні. Вирваний з провінційного Києва до столиці імперії, він зустрівся в інвартир Витечла з Дмитром Шостковим, Григорієм Сковородою, Василем Лівановим, Іваном Колосовим, Назимом Хікметом... Став свідком даліх творчих суперечок знаволо популярного роману Володимира Дуднічкова «Не хайбон слиями». Словом, Олександр знав молодого поета на високій інтелектуальній відстані. Хоча вже й тоді Микола Вінграновський не поділяв захоплення Витечла і проєктами проєктування підземних космічних степів, і фантазмами про побудову дамби через Берингову протоку, і мріями про комуїзм...

Але саме О. Довженко прищепив молодому талантові космізм як визначальну рису його творчості.

Згорюють усі слів, згорюють
сілі повіки.

Та є слова, що рвуть байдикуй рот.

Це наше слово. Життє йому

Народ івсєвичий. Слово —

Космізм як синонім безмежного Простору й вічного Часу впріє в поезії Миколи Вінграновського з гіперболізму, обумовленого прагненнями По-

ета перетворити в художній образі ідею сутності свого народу, який волею історії опинився на світових перехрестях і протягом віків беззажності не міг осмислити себе й свого місця на землі. Поет уже в своїй першій збірці «Атомні прелюди» прагнув дати читачеві нове сприйняття життя, не немилуче в демократичну епоху. Метафоричність його поезії відповідала прагненню відкрити в людях почуття яшчальної гідності. Саме воно стало ризиком й для самого поета, який мій би потрапив на мавпій космонавтизму, як ставало з його ровесником Віталієм Коротичем.

Неповажно Поет а інтерв'ю сказав, що не любить поезію. Але хто повірив йому? Він просто хоче оволодіти іншою творчою вершиною, яка підноситься в літературі поряд з поезією і зветься прозою.

Ойділе, і вітнімелі сілі ойділуті,
Ойділе, і моя біла тебе пора ойділе.

Не ойділе, не знаю, але не ойділе

Ойділе люблене раз на плечках,

на шові, на устах...

Не ойділуті сади, і сніги, і літа,

і бриніть не ойділуті.

Все впада у ріку, а ріка у мій

голос впада.

Не ойділе мій голос, голос мій

не відлїбнєтсь і не ойділе

На зорі і зорі, на плечі, на шові,

на устах.

Генріх ШВЕЦ, академік, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки

ГЕОЛОГІЯ І ТЕХНІКА ВІСНИКИ НАШОГО ЧАСУ

На здобуття Державної премії України в галузі науки і техніки 1996 року

ГЕОЛОГІВ і фахівців давно цікавить, чому розламана земля крапа? Чому ці процеси тривають, як природа іноді циклічно? І в яких напрямках зміниться обличчя Землі, чи існує зв'язок з найближчим космосом, яким чином структура давньої і сучасної тектоніки впливає на сучасний вигляд Землі? І взагалі, геологічні процеси і життя людського суспільства?

Колектив учених-геологів України тривалий час, протягом понад тридцяти років, досліджує цю проблему зусібіч. Українським геологам пощастило. Навряд чи якийсь інша країна з такою великою територією, як Україна, має в своїх межах майже всі природо-геологічні комплекси — від архею до кайнозоя, тобто всю палітру геологічних порід і структур з аліктами на них існуючих форм суспільності. Це й Український шит, як якого більш як мільярд років з його системними розломів, і Причорноморська западина із розширеною блоковою структурою, що нині формується, і сейсмічно активна зона Карпат, і потужні товщі Дніпро-Донецької западини...

Колективна науковців Дніпропетровської гірничої академії, Інституту геофізики НАН України і Одеського державного університету з складів К. Тихіна, В. Гонтаренка, О. Пятнова, І. Зелінського, О. Халюкшина, С. Черкеза вельми досліджували проблему давньої і нинішньої тектоніки і з'ясували низку невідомих раніше закономірностей, що мають не лише наукове, а й суто практичне значення. Згодом ця воля ось до чого.

І. Уперше сформульовано Нову ретрансляцію концепцію, відмітною особистістю якої є уявлення про планетарні причини структуротворення в земній

корі, а отже, і єдині планетарні закономірності розташування і ситуації структур закономірностей засади використання встановлених закономірностей для прогнозування ризиків у родовищах.

2. Встановлено невідомі раніше закономірності будови глибоко еродованих розломів конглодаційної земної кори, запропоновано узагальнену тектонічну модель і розроблено методи кількісного визначення основних кінематичних параметрів розломів.

3. У рамках учених Одеського університету показано вплив структур і давньої блокової тектоніки на активність сучасних геологічних процесів: руйнування морських берегів, утворення карсту, формування стійких систем неотектонічних і сучасних розломів, які контролюють і зумовлюють інженерно-геологічну ситуацію таких великих екосистем, як Одеса, і визначили не лише характер, а й швидкість протікання певних явищ — виникнення великих зсувів, руйнування інженерних комунікацій, особливо водних, деформації житлового фонду і сучасно-культурних об'єктів, таких, як Одеський академічний театр опери та балету, фільмарма, музеї, громадські будівлі і споруди.

Перед мною лежить журнал «Наука і життя» №1, 1988 року, в якому структурі запропоновано, лауреат Державної премії, академік Всесоюзної Академії Земкозав, автор відомої праці «Ученые о морских берегах», дає позитивну оцінку виконаній в Одесі роботі і у завершальній частині статті, яка присвячена «Побіди морі», каже, одні, каже, що: «Найближчі роки покажуть, чи достатні заходи, щоб наважувати покласти природних лих...» Після будівництва комплексу минуло понад 30 років, і в авторизованій за цей час матеріал спостережень за їхньою еффеєктивністю одночасно засвідчує

правильність ухвалених науковців та інженерних рішень.

Для оцінки характеру і швидкості деформування масивів гірських порід протягом останніх 30 років під керівництвом професора О. Халюкшина розроблено системи моделювання і контролю, оригінальний комплекс універсальних інструментів і засобів, нових сучасних методів ультрашвидкої рентгенівської та електричної мікроскопії, які розширили можливості експериментальної геотектоніки.

Робота авторів К. Тихіна, В. Гонтаренка, О. Пятнова, І. Зелінського, О. Халюкшина, С. Черкеза «Закономірності деформації верхньої частини тектоносфери Землі, встановлені теоретичними та експериментальними методами» в цілому становить комплекс фундаментальних технічних та експериментальних наукових досліджень, відбіє і застосовується в інженерну практику, містить розробку систем прогнозу і моделювання з метою покращення і нормального експлуатації великих народногосподарських комплексів на території України.

Від Комітету із Державних премій України імені Тараса Шевченка

Комітет із Державних премій України імені Тараса Шевченка нагадує, що до 15 листопада триває прийом робіт на здобуття Шевченківських премій 1997 року.

З усіх питань, пов'язаних з поданням та оформленням матеріалів, звертатися до комітету за адресою: 252001, Київ-1, вул. Прорізна, 2, кімната 83, телефон 226-32-23.

Кажуть, що найтяжче оточуючим доводиться з людиною, яка не розуміє гумору, на сприймає його. Якщо це справді так, то контакти волинської обласної газети «Віче» неабияк пошкодують: його головний редактор Василь Простопчук за вдачею не лише токийським ліриком і адулмивним аналітиком, а й напіврецидивним гумористом. Бо то справді треба бути кмітливим і дотепним, щоби за нинішніх цін і податків видати у провінції газету без збитків, та ще й смішних людей своїм гуморесками, літературними пародіями, а особливо ВАСЮКІЗМІ (наологізм, звісно, походить від добре знаного нам імені Вася, ну, і, значення, від аббревіатури ВАС — Волинська асоціація сатириків). І хоч, як стверджує сам автор, у нас таланти не пропадуть: їх надійно захопують, у даюмою разі масмою той щасливий випадок, коли й журналістське підкавання, й північ життєвих порогів не спричинили втрату гумористичного «принципу» Василя Простопчука.

Василь ПРОСТОПЧУК

КРАЩЕ НАЛАМАТИ ДРОВ, НІЖ ЗЛАМАТИ ШИЮ

Літературні пародії Серед білого дня

Заїдулю, замилулю
У кікавах на вулі

Збірка «Поетів», 1984 р.
... заїдулю доплати,
аїмну как цест,
Хмельному от радости
персуду иет.
С. Есенин, 1910 р.

Заїдулю...
Ласкавим
зажеру дарма:
п'їмую від класиків
осуду ієма.

І млосно, і мокро

Васітний радистю —
аж млосно...

Сонце хлістят — аж мокро...
І. Чернечий, збірка
«Заручка»

Васітня словом —
аж млосно.

Та сонце ж як угорі!
Ото матирилось —
аж мокро,
аж бульбачко вірши сірі.

Пора

І Гануся любить, бо пора...
М. Рудавський

А Гануся плаче, бо пора...
Б. Олійник

Світас. Бо пора...
В. Лазарук

Світас. Іскри з-під п'єр...
Пості пишуть. Бо пора.

ВАСЮКІЗМИ

● Такі жінки на вулиці не
валяються. Вони валяються у
постелі.

● З усіма добре жив, але
накрапався з секретаркою.

● Боявся не сільного, а
дурного.

● Любити жінку — що сходин-
ки на вершину:

рано чи пізно доведеться
спускатися вниз.

● Справжній джентельмен,
якщо і не проведе жінку дозо-
му, то спробується з її чоловіка,
як вона дітища.

● Копав аму, а називав це
грунтовою критикою.

● Взяв близько, до серця, а
камінь за кабар.

● Якщо в м'яси заважало, то
випрокував його демократію,
то я накажу вас заарештувати.

Наші першодруки

Треба сказати я про інша. На тасмичня, що наш український гумористичний літературний цех чим на найбільше вражений підступним вірусом вторинності і провінціалізму. Такий собі хуторський тумор, аїд якого ані тепло, ані холодно, і сміється аж ніяк не хочеться. Та воно іншеш й на могло бутн. Адека наші гумористи прогномом десятиліть «стригли» навіть не по горобцях, а по комарах. А то валялі по тому, чого й у природі на існує. Бо крок паразит, крок ліворуч від ідеологічних критеріїв і стандартів — самі розумієте, чим ца могло закінчитися!

Гумористична слово у Василю Простопчука, на відміну від багатьох сучасних українських гумористів, істотне, живуче, доповняє: Як то кажуць, автор на дрібниці не розмінює свій талант. І, що дуже важливо, не боїться іронізувати з наших типових націо-

нальних вад, про які ми здебільшого воїсно мовчимо. Зокрема, про свій надмірний романтизм і замилування власними традіційми: «Для віпної ходи за мало широким шароварів» чи «Копав аму, а називав це грунтовою критикою». Темі для своїх гумористичних аналогій і висновків письменник з Волині беріа з сучасного життєвого плінку: несподіваного, бурхливого, а то й непереможного. Стрімко, туди його виходить за традиційний хуторський обрій, від якого у нас вже добріша миготить в очах.

Василь Простопчук — натура творча, багатогризна, напересичена і ціпня. Він аж ніяк не одиолобу у своїх творчих улодобаннях. Газетський репортаж, слова для ліричної пісні, проблема стаття, літературна провід, гумористична бувальщина, записана із вуст дотепного оповідача... І все це доповнює талант істот, творить чіткі бариста — зашпуртованість талановитого журналіста і письменника з Волинського краю.

Волинські бувальщини

У село прибув уповноважений з області. Пересів з «Волги» у «газик» і з головою попрямував об'їжджати поля.

— А це буряк чи пшениця? — питає, похолонувши на щитку — буряково стебло, що п'є останні соки з кореня.

— Буряк! — ніяковоє голова.

— Добре шити? — задоволено каже уповноважений. — Непоганий урожай буде.

— Це юнаком я прилучався до революційної діяльності, хоч батько мого дідуся ставився обережно, — згадує колишній член КПЗУ. — Збиралася на так звані вечорниці по черзі у козаків. А Настас чого і прийматимі тостів? Чоловік з десятих прийшов Сидомо, липовий цвіт п'ємо, відомо «Майфест» читасмо. Девіз «Пролетарі всіх країн, єдиніте!» оратор десь трічі повторяв. Раптом двері у вітальню розчиняються, і на порозі постіє батько: «Хлопці, — каже, — де хочете садитися, але тільки не в мой хаті».

Диктор телебачення звертається до глядачів:

— А зараз, дорогі хлібороби, прийміть у подарунок пісні радянських композиторів.

— Славіш й на тому, — каже дід Софрон, — якщо не маєте нічого іншого подарувати.

На бюро обкому секретар Устилювського райкому партії (50-ті роки) зазнався, що вона спрала, так би мовити, гуляла з одним місцевим керівником.

— А де ж він був? — питає перший секретар обкому партії І. Грушківський партійного керівника з Устилюв.

— Та я вже старий, Іване Самійловичу, — відповів той.

— А це що?

— Бака... Ану надивіть.

Партгор ілізав крапку одному персявцюванню, друтому...

— Слухай, а навіщо ти волю тримаєш у бутлях? — питає його другий секретар.

— Знаєш, як ото жінка по-нової й по-новому, то втіла казала, що треба ту воду річ трима-ти...

За кого голосувати

Голос твою кандидату,
Хто вже має добру хату,
А за містом файну дачу
І машину на дадачу,
А ти і просто вже
дрібничко —
карабінка чи рушничко...
Одне слово, в депутати
Обирайте лиш багатих.
Бо як зможеш знов обирати —
Неодмінно будеш брати.

Ну й молодість

В плідж Миколон
Мати застала
Дітину голу...
Та мовчки встала,
З англомод гордим
Мозиком аявляся
І коридором
Геть подавляся.
Ну й молодість зараз, —
Мати відзначила,
Ні тобі зарплати,
Ні до побачення.

Одержав своє

— Що з тобою Петре,
Що одвине, ніяроку,
Губи на півмосту
І сянець під оком...
— Як померла теща,
Ід шарпом проклятим
Ми ділили те, що
Запильшало в хаті.

Купуйте тампони «Тампакс»

У приватнім магазині,
Детатую повно,
Гітат побачив на вітрині
Тампакс-тампон:
Всуну руку гнат за пасок,
Витягнув купона.
— Дайте, — каже, —
бо дуже деська.
Одного тампона.
Продавць аж змилувався:
— Ця за чортівщина!
Та навіщо вам він злявся,
Адже ви — мужик!
— Нат сунув з ноги на ногу,
І відповів сердито:
— Дуже добре: через нього
Самогон підійти.

З циклу «Козак і чорт»

Мла. Володимир ВАСКОУЩЕВА

Ірина ДЕРЮГІНА:

«Настав час розповідати...»

Не можна стверджувати, що весь спортивний світ здригнувся від цієї події. Ліонь, лише наш — український. Принаймні наша зніяклила, чималих розмірів. Аж в обрізці цієї події подальше чимало людей відомих.

Сьогодні поведи можна спостерігати картину, коли хтось хопів за барки і голосно вимагає: «Видай мені своє!». Безперечно, у нинішній «елітній» час, названий в народі, який капіталізм, як ніколи легко і упевнено почуватися його радіті літ — романтики з великої дороги.

Так-от, у приміщенні Держкомспорту України минулого вівторка відбулося засідання президії Федерації художньої гімнастики України, яка існує майже три десятиліття і була вихованкою піонерів і переможців чотирьох олімпійських чемпіонатів. Роздавалося лише одне питання: про привнесення структури національних федерацій спортивної та художньої гімнастики у відповідності з міжнародними структурами. Відома, що є Всесвітня федерація гімнастики — ФІЖ, до якої входять обидві ці види. Кожна країна має право одного голосу. Отож, батьки Держкомспорту, а їх представляв на цьому зібранні заступник голови Міколай Костенко, вирішили і в нас жити все по-людськи, об'єднувати, зрозуміти, «художники» райське життя.

Задля справедливості слід сказати, що в їхньому розв'язанні знайшлися прихильники комітетської ладі. Зокрема, відомий тренер Любов Серєбренська сказала, що варто об'єднатися. При цьому вона забула збурити каміня в бік керівництва ФХГУ на чолі з Альбіною Дерюгіною. Складова враження, що пані Серєбренська задовольняє варіант: нехай гірше, ніж інше.

Проте була й протилежна пропозиція, яку висловила віце-президент ФХГУ, видатна українська спортсменка Ірина Дерюгіна. Суть її така: об'єднати федерації й ладити кінуть у разі національних. Обидві входять до складу Асоціації гімнастики України, яка й представляє нашу державу у ФІЖ. До речі, в 30 країн світу є такі асоціації, до яких входять дві самостійні федерації.

Дебати тривали до того, як було чимало виступів зумислених конструктивних. Проте і без порожніх емоційних, демагогічних не обійшлося. Вітім, багатьох переконливо слова лідера-психолога Леоніда Кривоноса, який допомагав піднятися на найвищий шабель олімпійського п'єдесталу пошани не тільки представництвом художньої гімнастики, а й велосипедистам,

ганьбистам тощо. Він каже, що Федерація художньої гімнастики України своєю видатною діяльністю протягом багатьох років заслужила на слушання. І дискусія надала, що й нададі ФХГУ тутотамніх виставних чемпіонатів. Принципово позицію Ірини Дерюгіної захищала також Гетина Пасична — президент Федерації спортивної аеробіки України, шії тренери й фанати. А піз час відкрито голосування 18 членів президії ФХГУ (проти об'єднання) підтримали Ірину Іванівну.

Після цього гарячого засідання нам вдалося поговорити з нею.

— Протягом чотирьох років нас обурювали, — каже Ірина Іванівна. — 17 січня 1992 року на адресу президента ФІЖ Юрія Титова з Міністерства у справах молоді і спорту України було надіслано офіційного листа, підписаного Валерієм Борзовим. У ньому сказано, нібито 16 січня було ухвалено рішення про припинення членства гімнастики України. Шо вона має юридичний статус і всі повноваження, щоб керувати гімнастикою на всій території нашої країни. Президент цієї федерації — Людмила Турчишова.

Отут починається найіскравіше. З'ясовується, що насправді ця федерація просто не існує! Юридично її ніде не зареєстровано, як це намагався у своєму листі профінансувати керівництво ФІЖ пан Борзов. Справді, 16 січня 1992 року в Україні офіційно зареєстрували... статут Федерації СПОРТИВНОЇ гімнастики. Вона й стала тією відомою Федерацією гімнастики. Ця фраза було оприлюднено на нашому сьогоднішньому зібранні. І пан Костенко визнав їх. Скажіть, та й годі. Ще не вміємо, як на всі ці неподобства прореагує ФІЖ.

— Що ж буде далі? — Як ви вже зрозуміли, зливатися зі спортивною гімнастикою ми категорично відмовляємося. У майбутньому треба провести спільний конгрес обидвох незалежних федерацій і утворити Асоціацію гімнастики України. І президентом обох асоціацій має стати людина авторитетна й нейтральна, як це сталося в футболі та баскетболі.

— Ірина Іванівно, завершено Олімпіада в Атланті рішенням НОК нас і Альбіну Міколайівну було усього дві роботи з національного збірної. Той же сказав, що в інтересах держави мовчати (жодних інтер'єрів). Лише після розговорів мовою документів. Для людей обидвох не було ні Катерини Серєбренської старшої зорісту бато в чому завдяки навчанню у школі Дерюгіних. Чи не так? Ви разом із Альбіною Міколайівною виступили як одини думи і серця, відірвали й фірмові татерні...

— 1992 року ми підписали угоду з матір'ю Катериною про її навчання в нас, в школі. Поставили й програму, працювали з нею днями й ночами. Не кажу вже про те, що Серєбренська виступала з мовчанням, а Катерина Олімпійських іграх. І це зрозуміло, бо за кілька місяців відомити шось нове неможливо, як і народити новий чемпіон. Як неможливо — болю для розсуду. І двох слівачів не розсудити. Можливо, з часом повернемося до неї. Обійшло.

Виктор БРАНІШНИЙ.
На знімку Ірина Дерюгіна.

Іван ОЗЕРЧУК, журналіст

До боротьби стає еліта

Завершився перший етап чемпіонату країни з баскетболу у вищій лізі. На черговому етапі до боротьби вступили найсильніші клуби. Отож, склад учасників суперліги: Будівельник-Хорда (Київ), Шахтар (Донецьк), Денді-Баскет (Київ), БІПА-Мола-СКА (Одеса), БІПА-Мола-СКА (Київ), ІСКА-Ітера (Київ), БК Лугань (Луганськ), Фєро (Запоріжжя).

Пропонуємо календар ігор першого кола:

2 листопада. Будівельник-Хорда—Фєро, Шахтар—БК Лугань, ІСКА-Ітера—Денді-Баскет. 3 листопада. БІПА-Мола-СКА—СК Миколай. 7 листопада. Будівельник-Хорда—БК Лугань, Фєро—ІСКА-Ітера. 10 листопада. Денді-Баскет—БІПА-Мола-СКА. 15 листопада. БІПА-Мола-СКА—Ітера. Будівельник-Хорда. 16 листопада. БІПА-Мола-СКА—Фєро. Шахтар—Денді-Баскет. 21 листопада. ІСКА-Ітера—БІПА-Мола-СКА. 19 листопада. Фєро—Шахтар. 30 листопада. Будівельник-Хорда—СК Миколай, Денді-Баскет—БК Лугань, 7 грудня. БК Миколай—Денді-Баскет, БК Лугань—Фєро. 12 грудня. Фєро—СК

Миколай, ІСКА-Ітера—БК Лугань. 16 грудня. СК Миколай—ІСКА-Ітера. 20 грудня. БІПА-Мола-СКА—Шахтар. 21 грудня. Будівельник-Хорда—Денді-Баскет. 22 грудня. СК Миколай—Шахтар. 26 грудня. Шахтар—Будівельник-Хорда, Денді-Баскет—Фєро, БК Лугань—БІПА-Мола-СКА. 28 грудня. Шахтар—ІСКА-Ітера, БІПА-Мола-СКА—Будівельник-Хорда.

Українські клуби суперліги, як відомо, просякнуті виступати у зарубіжних лігах. І календар, гадаємо, також викличе великий інтерес у вболівальників.

Кубок Європи. Попередній раунд. 5 листопада. Будівельник-Хорда—Університет (Румунія), Торпан Лойат (Фінляндія)—Шахтар. 12 листопада. Акваріус (Росія)—Будівельник-Хорда. Автопарок-ник (Росія)—Шахтар. 19 листопада. Будівельник-Хорда—Сунер (Бельгія), Шахтар—Бойчівна (Югославія), 1 грудня. Аполон (Турція)—Будівельник-Хорда, ТДК Манреса (Іспанія)—Шахтар. 10 грудня. Ставек (Чехія)—Будівельник-Хорда, Ітер-Словнафт—Шахтар.

Кубок Корача. Другий попередній раунд. 6 листопада. Олімпія (Італія)—Денді-Баскет, БІПА-Мола-СКА—Ітер-Словнафт (Югославія), 13 листопада. Денді-Баскет—Бамбер (Німеччина), БІПА-Мола-СКА—Мейсінгер (Туреччина). 20 листопада. Корача—Берлін (Бельгія)—Денді-Баскет, Най-сі (Франція)—БІПА-Мола-СКА.

Виктор СТАНКЕВИЧ, журналіст

Московский «бронеполізд» — на запасну колію

Російський клуб «Локомотив» (Москва) останні дні наваді Росії вибур з розіграшу футбольних єврокупків, програвши на своєму стадіоні в Черкизові з рахунком 2:3 португальській «Енфінті» (Лісабон) матч-відповіді 1/8 фіналу турніру за Кубок володарів кубків.

Перша зустріч два тижні тому також завершилася перемогою «Енфінті» (1:0), яка за сумою двох матчів вийшла у чвертьфінал.

Толі в цьому матчі забив: Андрій Солонатий і елєгонер з України Олег Гарас — у господарів, румунський елєг-

нер Пандуру, Кандіду та Жоау Пінту — у гостей.

Нам, значино, дуже приємно, що відомий Гарас, який практично в кожній матчі забивав, це була для нього чудова репетиція напередодні відбіркового матчу розіграшу Єврокубка серед володарів кубків Португалії та України, що відбується 8 листопада в місті Гімаріаш.

Уже на 27-й хвилині в «Локомотив» вийшли дванадцять гравців після виведення з поля «елєгонера» з білорусі Сергія Гуренка. Трибуни московського стадіону «Локомотив» були заповнені приблизно на третину — близько семи тисяч глядачів.

Ювілей чарівної «берізки»

З 60-річчям ювілеєм привітати колеги по спорту, видатні українські гімнастки Поляну Астахову, володарку п'яти золотих олімпійських медальєв, багаторазову чемпіонку світу, двохразову чемпіонку Європи і Радянського Союзу. Після закінчення виступів у великому спорті Поляну Гіричівна повністю присвятила собі тренерській роботі, чимало її вихованок з Державної школи вищої спортивної майстерності ставали переможницями і призерками найпрестижніших змагань, приносячи тим самим славу вітчизняній спортивній гімнастичці.

У Державний комітет України з фізичної культури і спорту зустрілися з Полянєю Астаховою в день її ювілею прийшло багато вільних спортсменів і тренерів — Людмила Туршова, Борис Шахлін, Альбіна Дерюгіна. Чимало добрих слів на адресу нашої чарівної «берізки» говорив президентів національних федерацій і товаришів Держкомспорту України.

23-річний капітан

Останнім часом однією з найпопулярніших фігур в українському футболі став 23-річний луганський, капітан домашнього «Шахтаря» Валерій Кривенко. Його діяльність практично на будь-якій позиції, тоді відважує гру, мисли повести за собою команду.

— Кришери. Досить уважний Валерій на другому повері боротьби за м'яч. Знаю його відцута гола, тоді часто забивав. Ось за ці його риси, Кришери, постійно запрошують до національної збірної України.

На знімку: у борьбі за м'яч Валерій Кривенко з луганським Фєро Сергієм КОВАЛЬЧУКОМ.

Юрій ШЕРБАК, журналіст

Бойові мистецтва об'єднає «Козацька слава»

4-6 листопада у Києві пройде Всеукраїнський фестиваль бойових мистецтв «Козацька слава». Унікальність цього культурно-спортивного заходу в тому, що такі заходи проводяться у нас в країні вперше і тут виступитимуть разом представники численних шкіл і стилів бойових мистецтв, а також будуть представлені різні національні федерації. Як об'єдналися ці пропонують української спортивної ліги контакти єдиноборств (президент — суддя міжнародної категорії з карате Анатолій Попович). На фестиваль також запрошено спортсменів і тренерів, які відомі за такі національні види єдиноборств, як бойовий дзюдо та спар.

Вик учасників змагань практично не обмежений, — розказує Анатолій Попович. — У молодшій віковій категорії, скажімо, виступитимуть шестирічні хлопчати. Щодо професійного рівня,

то й тут палітра назвичайно широка: від любителів до титулованих майстрів. У ділі ми побачимо переможців та призерів першостей світу та Європи, чемпіонів країн коли Близького Середнього і Олександр Жилко, сумчанин. Гетинаді Купрінська, кримчанина Олександра Панілина та багатьох інших. Для полегшення судівства таких «ускладнених» змагань (всього на фестивалі представлено близько ста стилів) спортсменів розподілять за перемогу в трьох видах контакту — лайт, м'яч і фул.

Відбіркові поєдинки за програмою фестивалю, який організовують Держкомспорт України, Ліга контактів єдиноборств і національно-патріотична оборонно-спортивна громадська організація «Українське козацтво», пролядуть у спортивно-комплексі аграрного університету і спортклубу «Арена», а фінали — у Київському палаці спорту.

